Sunday Samaj Weekly

Vol :16 : # 644: 15/02/2026 - 21/02/2026 www.samajweekly.com samajweekly @samajweekly

Punjabi, Hindi & English Newspaper- Uk&Eu Edition

ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲਾ: ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਲੇ

ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਐਲਾਨੇ ਸਨਮਾਨ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ; ਦੇਸ਼ ’ਚੋਂ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਫ਼ਰਜ਼: ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਮੁਖੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿੱਚ 2019 ’ਚ ਹੋਏ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲੀਸ ਫੋਰਸ (ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ) ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਜਵਾਨ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੁੱਖ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਜੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਘਲੌਟੀ ਰੋਡ ’ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੇਟ ਵੀ ਅਧੂਰਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਘਲੌਟੀ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਜੈਮਲ ਸਿੰਘ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਦੀ ਬੱਸ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 14 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਖਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, ‘‘ਸਿਰਫ਼ ਅਸੀਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।’’ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਗੰਢੀਵਿੰਡ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਗੁਰਜੰਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ 12ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀਨਗਰ-ਜੰਮੂ ਕੌਮੀ ਰਾਜਮਾਰਗ ’ਤੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਬੱਸ ’ਚ ਧਮਾਕਾਖੇਜ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਭਰੀ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ ਮਾਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਦੇ 40 ਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪੁਲਵਾਮਾ: ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਮੁਖੀ ਗਿਆਨੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤਿਵਾਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਰਸ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ। ਦੱਖਣੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੇਥਪੋਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਗਿਆਨੇਂਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਸੀ ਆਰ ਪੀ ਐੱਫ ਪਰਿਵਾਰ ਕਲਿਆਣ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।

5 ਸਾਲਾਂ ’ਚ ਟੋਇਆਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ’ਚ 53 ਫੀ ਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ । ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ’ਚ ਟੋਇਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ’ਚ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ ’ਚ 53 ਫੀ ਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ 2020 ਤੋਂ 2024 ਦਰਮਿਆਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ’ਚ 9,438 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚੋਂ ਇਕੱਲੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ’ਚ 54 ਫੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਸੂਬਾ ਬਣ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਸੜਕ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਵਲੋਂ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ 2021 ਵਿਚ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਘਟੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ 2024 ਵਿਚ 2,385 ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ।ਸਾਲਾਨਾ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2020 ਵਿਚ 1,555 ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 2021 ਵਿਚ 1,481 ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਹਰ ਸਾਲ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਮੌਤਾਂ 2022 ਵਿਚ ਵਧ ਕੇ 1,856, 2023 ਵਿਚ 2,161 ਹੋ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ 2024 ਵਿਚ 2,385 ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, 2020 ਅਤੇ 2024 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 5,127 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਕੱਲੇ 2024 ’ਚ, ਰਾਜ ਵਿਚ ਟੋਇਆਂ ਨਾਲ

ਸਬੰਧਤ 1,369 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਕੌਮੀ ਕੁਲ ਮੌਤਾਂ ਦੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜੋ ਕਿ 2023 ਵਿਚ 1,320 ਅਤੇ 2022 ਵਿਚ 1,030 ਸਨ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁਲ 969 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 2024 ਵਿਚ 277 ਮੌਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ 612 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 414 ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੂਬਾ ਪੁਲਿਸ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਗੋਆ ਸਮੇਤ ਕੁੱਝ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿਚ ਟੋਇਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਹਾਦਸਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਟੋਇਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 23,056 ਹਾਦਸੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 19,956 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ’ਚੋਂ 9,670 ਨੂੰ ‘ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ’ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਡਕਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਕੌਮੀ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਸਬੰਧਤ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਨ.ਐਚ. ਨੈਟਵਰਕ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਧਮਤਰੀ ਵਿੱਚ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸਾ : ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ, 3 CRPF ਜਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ 4 ਦੀ ਮੌਤ

ਧਮਤਰੀ: ਖਾਪਰੀ ਬਾਈਪਾਸ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਰ ਦੀ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਜਵਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਬਸਤਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵਰਦਾਨ ਪਰਮਾਰਥ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸ਼ਿਵ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਦਮਨ ਸਾਹੂ ਅਤੇ ਹੇਮੰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਫਸੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਜੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਤਿੱਬਤ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਣ ਮਗਰੋਂ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ: ਸੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ

ਦੇਹਰਾਦੂਨ । ਤਿੰਨੇ ਫ਼ੌਜਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਜਨਰਲ ਅਨਿਲ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ 1954 ਵਿਚ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਸਮਝੌਤੇ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਤਿੱਬਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਇੰਡੀਆ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟ੍ਰੈਟੇਜਿਕ ਫੋਰਮ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ ਦੇ ਤਹਿਤ ‘ਫਰੰਟੀਅਰਜ਼, ਬਾਰਡਰਜ਼ ਅਤੇ ਐਲ.ਏ.ਸੀ.: ਦਿ ਮਿਡਲ ਸੈਕਟਰ’ ਵਿਸ਼ੇ ਉਤੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘1954 ’ਚ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਉਤੇ ਤਿੱਬਤ ਨੂੰ ਚੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ, ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਸਮਝੌਤੇ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਸਮਝੌਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੀ ਉੱਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਇਕੋ-ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਸਮੀ ਸੰਧੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।’’ ਸੀ.ਡੀ.ਐਸ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਸ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਸਮਝੌਤੇ ਉਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਦੱਰਿਆਂ - ਸ਼ਿਪਕੀ ਲਾ, ਮਾਨਾ, ਨੀਤੀ, ਕੁੰਗਰੀ ਬਿੰਗਰੀ, ਦਰਮਾ ਅਤੇ ਲਿਪੁਲੇਖ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਕੇ ਸੀਮਾ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੀਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਸਿਰਫ ਵਪਾਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਉਤੇ ਚੀਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਹੱਦੀ ਵਿਵਾਦ ਬਣ ਗਿਆ।’’ ਜਨਰਲ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀ ਸਰਹੱਦ ਮੈਕਮੋਹਨ ਲਾਈਨ ਵਰਗੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੱਦਾਖ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੁੱਝ ਦਾਅਵੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ।’’ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਦੂਰਦਰਸ਼ੀ ਰਣਨੀਤਕ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਰਣਨੀਤਕ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਉਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰਤ ਯਤਨਾਂ ਉਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ।

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ

Editor-in-chief
Devinder Chander
+44 7878 456 484

Editorial Office
Samaj Weekly
Samaj Media Enterprise Ltd
46 Summer Road
Erdington,Birmingham UK
B23 6UR
+44 7878 456 484
+44 121 565 4810
info@samajweekly.com
samajweekly@gmail.com

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਨਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧਾਂ ’ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਂ ਨੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਿਆ

ਫੂਲਵਾਲਾ । ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਫੂਲਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਲ ਨੂੰ ਦਹਿਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਚਲਿਆਂ ਆਪਣੇ ਦੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਕ 8 ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮੌਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ 15 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਜੱਸੀ ਕੌਰ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਬੰਧ ਸਨ ਜਿਸ ’ਚ ਬੱਚੇ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ

ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਕ 8 ਸਾਲ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਫਤਹਿਵੀਰ ਨੂੰ ਵੀ ਚੂਹੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਰ ਇਲਾਕੇ ’ਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ C.V. email: samajweekly@gmail.com ਉੱਤੇ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ।

Editor-in-chief : **Devinder Chander**

Mob: 07878 456 484

ਨੋਟ : ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਤਜੁਰਬਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

62% ਜੈੱਨ ਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਿਲੇਨੀਅਲਜ਼ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਨੇ ਸੱਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਵੇਸ਼ : ਸਰਵੇਖਣ

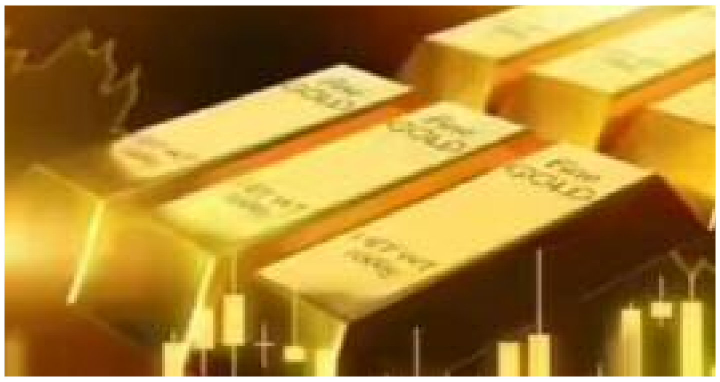

ਮੁੰਬਈ, । ਆਧੁਨਿਕ ਵਿੱਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਵਧਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨੌਜੁਆਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਸੋਨਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨਿਵੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 62 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਪੀਲੀ ਧਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ ਕਿ 66.7 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ 62 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਜੈੱਨ ਜ਼ੈਡ' ਅਤੇ ਮਿਲੇਨੀਅਲਜ਼ ਸੋਨੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। 18-39 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ 5,000 ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਮਿਟਨ ਪਲਸ ਏ.ਆਈ. ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਰੰਪਰਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਤਰਕ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ 61.9 ਫੀ ਸਦੀ ਲੋਕ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅੱਜ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ 25,000 ਰੁਪਏ ਹਨ, ਜੋ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ (16.6 ਫੀ ਸਦੀ), ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ (13 ਫੀ ਸਦੀ), ਸਟਾਕ (6.6 ਫੀ ਸਦੀ) ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋ (1.9 ਫੀ ਸਦੀ) ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਰੀਪੋਰਟ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਮੇਂ 65.7 ਫੀ ਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਬੱਚਤ, ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਜਾਂ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 'ਚ ਸੋਨਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਕਲਪ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖੋਜਾਂ ਜੈੱਨਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮਿਲੇਨੀਅਲਜ਼ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿੱਤੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੋਨੇ ਦੀ ਸਥਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ 61.9 ਫ਼ੀ ਸਦੀ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ, 27.5 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਨੇ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ 34.4 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਨੇ 2 ਤੋਂ 5 ਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਖਰੀਦਦਾਰੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਸੋਨੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਹੁਣ ਵਿਆਹਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲਗਭਗ 24 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਆਮਦਨੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦਕਿ 23.9 ਫ਼ੀ ਸਦੀ ਨੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਤਾ।

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਮਾਮਲੇ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 32,425 ਮਾਮਲੇ ਆਏ ਸਾਹਮਣੇ

ਜੰਮੂ। ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ, ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 32,425 ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਫੇਫੜਿਆਂ, ਛਾਤੀ, ਮੂੰਹ, ਬੱਚੇਦਾਨੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਵਹੀਦ-ਉਰ-ਰਹਿਮਾਨ ਪਾਰਾ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਇਲਾਜ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਜੰਮੂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 6,804 ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2023 ਵਿੱਚ 2,036, 2024 ਵਿੱਚ 2,187 ਅਤੇ 2025 ਵਿੱਚ 2,581 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਇਕ ਅਮੂਰਤ ਆਦਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ: ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ । ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਨੇ ਸਨਿ-ਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਆਦਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉਤੇ ਪਏ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਅਸਲ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਐਜੂਕੇਟਰਜ਼ (ਸੀ.ਜੇ.ਈ.) ਦੀ 11ਵੀਂ ਦੋ-ਸਾਲਾ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਦਰਜਾਬੰਦੀ ਤਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਰੁਝਾਨ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਨਿਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਇਕ ਅਮੂਰਤ ਆਦਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਤਾਰ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਆਖਰੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਹਾਸ਼ੀਏ ਉਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਇਸ ਦੀ ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।’’ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ

ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਉਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਨਾਉਟੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤਰਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਦੂਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣੇ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕਾਂਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ, ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

SHAM LAL CHANDER
ID no. 921760
BUILDING MAINTENANCE HANDYMAN (CHECKATRADE)

Sham Lal Chander building maintenance handyman Under checkatrade platform is now available on your local London Area. They have fully trained and experienced tradesmen and do genuinely fast responses to all online enquiries. Their team are knowledgeable and providing on-time service. They have been providing remodelling, repairing and maintaining for over five years.

SPECIALITY:

PLUMBING : - Repairs/Replacement of Bathrooms accessories (sink, taps, tubs, showers, Toilets etc.

ELECTRICIAN :- Repairs/Replacement of all types of Sockets, Switches, Lamps, Fans, Cameras, Washing machines, Cookers, Alarms, Mount TV on walls, etc.

MASONRY WORK: - Plastering, skimming, Brick Work, Slabs Lying, Drive Ways, Roof maintenance etc.

CARPENTRY: - Laminate Flooring, Fencing, Flat Packs Assembling, Doors repairing/ replacing, Skirting, Decking, Selves making etc.

For more information please contact at www.checkatrade.com
Chander Consultants Limited, London, UK 07488841161

ਵਿਸ਼ਵ ਅਨੀਮੀਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਯੂਕੋਨ ਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਉਪਰਾਲਾ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ (ਸ਼ਿਵਨਾਥ) ਸਥਾਨਕ ਯੂਕੋਨ (ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਿਜ ਆਫ਼ ਨਰਸਿੰਗ) ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਿਜ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬੱਚਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ ਮੱਲ ਅਤੇ ਡਾ: ਸ਼ਸ਼ੀਕਾਂਤ ਧੀਰ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਵ ਅਨੀਮੀਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਮਨਾਏ ਗਏ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਿਵਸ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਬੱਚਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰੋ. ਵੰਦਨਾ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋ. ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐੱਮ.ਐੱਸ.ਸੀ. ਅਤੇ ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ. ਦੇ ਪੋਸਟ ਬੇਸਿਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨੁਕੜ ਨਾਟਕ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਅਨੀਮੀਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਸਮਾਰੋਹ ਸਮੇਂ ਡਾ. ਪੰਕਜ ਬਾਂਸਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਉਹਨਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਯੂਕੋਨ ਦੀ ਪ੍ਰੋ. ਵੰਦਨਾ ਨੇ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਕਮੀ ਦੌਰਾਨ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖ਼ੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਭੋਜਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫਾਸਟ ਫੂਡ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਯੂਕੋਨ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬੱਚਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾ. ਪ੍ਰੋ. ਸੀਮਾ ਰਾਏ , ਡਾ. ਵਰੁਣ ਕੌਲ ,ਡਾ: ਅਨਮੋਲ, ਡਾ: ਅਸ਼ੀਸ਼ ਛਾਬੜਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਤਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਨਰਸਿੰਗ ਸਟਾਫ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ।

ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਹੋ ਰਹੀ ਸਾਬਿਤ

● ਕਰੀਬ 30 ਤੋਂ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਆਉਂਦਾ ਖ਼ਰਚ ● ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਠੇਕਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ● ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਹਰ ਸਾਲ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

ਕਪੂਰਥਲਾ, (ਕੌੜਾ) – ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਆਬੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਲੂ ਦੀ ਪੱਕੀ ਪੁਟਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ । ਪਰ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਆਲੂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭਾਅ ਨਾ ਮਿਲਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਪਿੰਡ ਹਰਨਾਮਪੁਰ, ਹੈਬਤਪੁਰ, ਜੈਨਪੁਰ, ਚੱਕ ਕੋਟਲਾ, ਡਡਵਿੰਡੀ , ਸ਼ਿਕਾਰਪੁਰ , ਜਾਰ-ਜਪੁਰ, ਮੈਰੀਪੁਰ, ਸਾਬੂਵਾਲ, ਦਰੀਏਵਾਲ, ਠੱਟਾ , ਬੂਲਪੁਰ, ਟਿੱਬਾ , ਨਸੀਰ ਪੁਰ , ਮੋਠਾਂਵਾਲ, ਰਾਮਪੁਰ ਜਗੀਰ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਆਲੂ ਦੀ ਪੁਟਾਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵਪਾਰੀ ਵੱਲੋ ਚੰਗਾ ਰੇਟ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਘਬਰਾਹਟ ਵਿਚ ਹਨ , ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਆਲੂ ਦੀ ਫਸਲ ਨੇ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਘਾਟਾ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ । ਹਰ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨ ਦੋਬਾਰਾ ਫਿਰ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਆਲੂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਹੀ ਪੂਰਾ ਭਾਅ ਮਿਲ ਜਾਵੇ । ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਲੂ ਦੀ ਫਸਲ ਨਾਲ ਪਏ ਘਾਟੇ ਵੀ ਜੇਕਰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਰੇਟ ਵੱਧ ਜਾਏ ਤਾਂ ਆਲੂ ਹੀ ਪੂਰੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ।

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਘਾਟੇ ਵਾਲੀ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ , ਜਿਸ ਤੋਂ ਹੁਣ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਾਨ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ ।

ਹਲਕਾ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਪਿੰਡ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਰਕਬੇ ਲਈ ਵੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਕਿਸਾਨ ਤਕਰੀਬਨ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਹੈਕਟੇਅਰ ਖੇਤਰ 'ਚ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ।ਕਈ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਆਲੂ ਵੀ ਵਿਕਿਆ ਨਹੀਂ, ਨਵਾਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੇਟ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ।ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਆਲੂ ਹਾਲੇ ਤਕ ਸਟੋਰਾਂ 'ਚ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਉਪਾਰੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਟੋਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਹੀ ਹੁਣ ਇੰਨਾ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਸਟੋਰਾਂ 'ਚੋਂ ਆਲੂ ਚੁੱਕਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਕੇ ਸਟੋਰ ਮਾਲਿਕ ਨੂੰ ਆਲੂ ਬਾਹਰ ਸੁੱਟਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਆਲੂ ਦੀ ਹਾਲੇ ਪੁਟਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ । ਪਰ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤਾਂ 'ਚ ਹੀ ਆਲੂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਕੱਚਾ ਆਲੂ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਉਪਲੱਬਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਭਵਿੱਖੀ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਡਾ ਹੈਬਤਪੁਰ , ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ , ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ , ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ , ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ , ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ , ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰ, ਨੰਬਰਦਾਰ ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੱਤਾ ਸਾਬੂਵਾਲ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲੂ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਬਿਜਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਕਿਉਂਕਿ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਹਰ ਸਾਲ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਕਣਕ ਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨਹੀ ਫੜ ਰਿਹਾ ।

ਸੀਨੀਅਰ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮਹੀਵਾਲ , ਨੰਬਰਦਾਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਵਾਲ , ਸੱਤਾ ਸਾਬੂਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੰਬਰਦਾਰ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਲੂ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠਾਂ ਆਇਆ ਕਿਸਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਬਰਬਾਦੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਤੇ ਕਰੀਬ 30 ਤੋਂ 40 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਖਰਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਆਲੂਆਂ ਦੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਆਲੂਆਂ ਦਾ ਰੇਟ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਧਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦੀ ਵੱਲ ਮੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁਣ ਆਸ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਠੇਕਾ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ । ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਤੋਂ ਪੁਟਾਈ ਤਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲੇਬਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਖਰਚ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੋਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੋਝਾ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਚਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਈ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਹਾਲੀ ਦੇ ਕਗਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਨੋਟਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਉਪਾਰੀ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਦੇ ਕੇ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫਸਲ ਖਰੀਦਦਾ ਸੀ ਉਹ ਕੌਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵੀ ਖਰੀਦਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

The Samaj Weekly and people associated with it are not responsible for any claims made by the advisers and don't endorse any product or service advertising Samaj Weekly. Please consult your lawyer before buying hiring/contracting through the ads published in the newspaper. The Samaj Weekly is business of selling space and claims made by the advertisers are not tested/confirmed by any source.

ਸੀ.ਜੀ.ਸੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਖੇ 'ਰਾਇਜ਼ਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਸਮਿੱਟ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰਫ਼ਤਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਡੀ.ਆਈ.ਬੀ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਜੀ.ਸੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ 'ਰਾਇਜ਼ਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਸਮਿੱਟ' ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਖੇਡਾਂ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸਮੇਤ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਡੇਅਰੀ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ: ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁੱਡੀਆਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ, ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਅਹਿਮ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਹੰਸ ਰਾਜ ਹੰਸ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਮੁੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ; ਗਿਆਨੀ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ; ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਵਾਨ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਘੁੱਗੀ, ਡਾ: ਰਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ), ਗਿੱਲ ਰੌਂਤਾ ਅਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ (ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਾਕਾਰ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ, ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।
ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਡਾ: ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ: ਫਤਿਹ ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਵਨੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰ: ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਬਈ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਬਿਜ਼ਨਸ, ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੰਚ ਰਾਹੀਂ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ, ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਸੁਝਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀ.ਜੀ.ਸੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਚਾਂਸਲਰ ਅਤੇ ਫਾਦਰ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸ੍ਰ: ਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੀ.ਜੀ.ਸੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਰਸ਼ ਧਾਲੀਵਾਲ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕਾਬਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸੰਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਘਾਟ ਨਹੀਂ, ਲੋੜ ਸਿਰਫ਼ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। DIB ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਜੀ.ਸੀ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਮੋਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਿੱਟ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਦੇ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਰਹੀ। ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਾਂਝੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਮਿਲਜੁਲ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਗਿਆ।

ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ- ਮਨਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਯੂਥ ਆਗੂ ਮਨਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਨਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਜੀਠੀਆ ਨੂੰ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ। ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ, ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਕਟ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧਦੀ

ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਜੀਠੀਆ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਮੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਆਗੂ ਮਨਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹੋਰ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਖਰਾ ਉਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਜੀਠੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮਨਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਡਟ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ: ਦੂਜਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਜੂਨੀਅਰ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ : ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਏਕਤਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਦੂਜਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਜੂਨੀਅਰ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਹਾਰਵੇਸਟ ਟੈਨਿਸ ਅਕੈਡਮੀ, ਜੱਸੋਵਾਲ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਮਾਰੋਹ ਨੌਜਵਾਨ ਟੈਲੈਂਟ, ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਕ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਜੂਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਇੱਕ ਜੋਸ਼ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਹੁਨਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਲੀਨਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਜੂਨੀਅਰ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਉਮੀਦਾਂ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਲੋਜ਼ਿੰਗ ਸੈਰੇਮਨੀ ਇੱਕ ਯਾਦਗਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਰਿਹਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਐਮ.ਐਲ.ਏਜ਼, ਐਮ.ਪੀਜ਼, ਸੀਨੀਅਰ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੇ

ਨੌਜਵਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਡ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ।
ਸਰਵਉੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ:

1. ਚੀਨ
2. ਭਾਰਤ
3. ਥਾਈਲੈਂਡ

ਚੀਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾ ਕੀਆ, ਜਦਕਿ ਥਾਈਲੈਂਡ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਟੀਮਾਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਲਈ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਮਿਆਰ ਸੈੱਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼: ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ, ਕੋਰੀਆ, ਚਾਈਨੀਜ਼ ਤਾਈਪੇ, ਭੂਟਾਨ, ਕੰਬੋਡੀਆ, ਥਾਈਲੈਂਡ, ਇਸਟ ਟੀਮੋਰ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ, ਲਾਓਸ, ਨੇਪਾਲ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਮੰਗੋਲੀਆ, ਭਾਰਤ, ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਵੀਅਤਨਾਮ, ਕਜ਼ਾਖਸਤਾਨ, ਇਰਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲਦੀਵ।
ਪੰਜਾਬ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਪਣੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਾਲੀ ਕ੍ਰਿਤਜਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਕੋਚਾਂ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਟੀਮਵਰਕ ਨੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਇਆ।
ਖਾਸ ਨੋਟ: ਸੈਕਰੇਟਰੀ, ਮਿਸਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਭੇਜਦੇ ਹਨ।
ਇਹ ਸਮਾਰੋਹ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੌਫਟ ਟੈਨਿਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਲ ਦਾ ਪੱਥਰ ਹੈ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਜੂਨੀਅਰ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤੀਭਾ ਦੀ ਉਭਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

38ਵੀਆਂ ਜਰਖੜ ਮਾਡਰਨ ਮਿੰਨੀ ਉਲਿੰਪਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਰੰਗਾ-ਰੰਗ ਹੋਇਆ ਆਗਾਜ਼

ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਬੇਹੱਦ ਲਾਜਵਾਬ ਹੋਰ ਨਿੱਬੜਿਆ, ਮੰਤਰੀ ਸੌਂਧ ਵੱਲੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ.) ਜੀਐਸਟੀ ਟਰੱਕ ਪਰਮਿਟ ਯੂਐਸਏ, ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ, ਏਵਨ ਸਾਈਕਲ, ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ 38 ਵੀਆਂ ਮਾਡਰਨ ਪੇਂਡੂ ਮਿੰਨੀ ਓਲੰਪਿਕ ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਅੱਜ ਰੰਗਾ-ਰੰਗ ਆਗਾਜ਼ ਹੋਇਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਜਰਖੜ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵ ਵਿਆਹੀ ਦੁਹਲਨ ਵਾਂਗ ਸਜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਾਬਲੇ ਤਾਰੀਫ਼ ਸੀ।

ਅੱਜ 38ਵੀਆਂ ਮਾਡਰਨ ਪੇਂਡੂ ਮਿੰਨੀ ਉਲੰਪਿਕ ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਵਿਧਾਇਕ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸੰਗੋਵਾਲ ਹਲਕਾ ਗਿੱਲ , ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਕੈਬਨਿਟ ਰੈਂਕ ਹੰਸਲੋ ਯੂ ਕੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਜਮੇਰ ਕੌਰ ਯੂ.ਕੇ. ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕ ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੈਰੀ ਵੜਿੰਗ ਅਮਲੋਹ ਅਤੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ ਗਰੇਵਾਲ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਪੁੱਜੇ। ਜਦ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਰਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੌਂਧ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸੌਂਧ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਜਰਖੜ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਤੇ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਰਖੜ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ 2 ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਚ ਪਾਸਟ ਤੋਂ ਸਲਾਮੀ ਲਈ ਅਤੇ ਹਲਕਾ ਗਿੱਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਖੇਡਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ- ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਲੱਖਣ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੀ ਕੋਰੀਆਈ ਗਰਾਫੀ ਅਤੇ ਡਰੈਗਨ ਅਕੈਡਮੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਰਖੜ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਚੈਅਰਮੈਨ ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਕਮਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ ।ਅੱਜ ਹਾਕੀ ਸਬ ਜੂਨੀਅਰ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜਰਖੜ ਅਕੈਡਮੀ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰਾਇਪੁਰ ਨੂੰ 6-1 ਨਾਲ ਚਚਰਾੜੀ ਨੇ ਤੇਹਿੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਮੈਚ 3-3 ਗੋਲਾਂ ਤੇ ਬਰਾਬਰ, ਰਾਮਪੁਰ ਛੰਨਾ ਨੇ ਸਾਜਲੀ ਨੂੰ 3-1 ਨਾਲ, ਜਗਤਾਰ ਇਲੈਵਨ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ 3-2 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ। ਜਦਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਪੀਆਈਐਸ ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਮੁੰਡੀਆਂ ਕਲਾਂ ਨੂੰ 3-0 ਨਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਕੋਚਿੰਗ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ 4-0 ਨਾਲ, ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਜਰਖੜ ਅਕੈਡਮੀ ਨੂੰ 4-2 ਨਾਲ ਹਰਾ ਕੇ ਅਗਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ । ਹਾਕੀ ਸੀਨੀਅਰ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਕਿਲਾ ਰਾਏਪੁਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮੈਚ 5-5 ਗੋਲਾਂ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ ਜਦ ਕਿ ਲਵਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਅਮਰਗੜ੍ਹ ਨੂੰ 3-1 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ।

ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਭੈਣੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਆਂਡਲੂ ਨੂੰ 1-0 ਨਾਲ, ਤਲਵੰਡੀ ਰਾਏ ਨੇ ਬੂਟਹਾਰੀ ਨੂੰ 3-0, ਭੁੱਟਾ ਨੇ ਐਤੀਆਣਾ ਨੂੰ 3-0, ਗਗੜਾ ਨੇ ਭੋਗੀਵਾਲ ਨੂੰ 3-1, ਗੁਜਰਵਾਲ ਨੇ ਸੀਲੋਂ ਨੂੰ 3-0, ਘਵੱਦੀ ਨੇ ਗਿੱਲ ਨੂੰ 2-1 ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ।

ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਸਾਕਸੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਕੈਡ ਨੇ ਵਰਲਡ ਮਲੇਨੀਅਮ ਰਣਜੀਤ ਐਵੀਨਿਊ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਬਰ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ ਵੱਲੋਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰਿਫੈਸਮੈਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਓਪਨ , ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ, ਫੁਟਬਾਲ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਕੀ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁੱਖ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਜਗਤ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ 7 ਸ਼ਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਉੱਥੇ ਨਾਮੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਬੀਬਾ ਸਤਵਿੰਦਰ ਬਿੱਟੀ, ਨੀਤੂ ਵਿਰਕ, ਜਸਵੰਤ ਸੰਦੀਲਾ ਅਤੇ ਗਰਜਾਨ ਆਦਿ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਅਖਾੜਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਏਗਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੇਅਰਮੈਨ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸਪੋਰਟਸ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿੰਕੂ ਖੰਨਾ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬੀਰਮਪੁਰ, ਸਰਪੰਚ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਭੱਪ, ਪ੍ਰੋ: ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਕੋਕਾ ਕੋਲਾ, ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਨਿੰਮਾ ਡੇਹਲੋਂ, ਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢੇਵਾਲ, ਸ਼ਿੰਗਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ, ਗੁਰਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਗਟ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ, ਤਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗੋਗਾ, ਪ੍ਰੀਤਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਪੀ, ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਰਖੜ, ਸਾਬੀ ਜਰਖੜ ਆਦਿ ਹੋਰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਤਵੰਤੇ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਜੇਤਾ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

'ਆਪ' ਨੇਤਾ ਬੀਬੀ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਧੌਣ 'ਤੇ ਗੋਡਾ ਰੱਖ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੋਂ ਵੋਟ ਲੈਣ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ- ਬਾਵਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਕਰਨੈਲ)- 'ਆਪ' ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਕੋਦਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਬੀਬੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨ ਅੰਦਰ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਨੱਕੋ-ਨੱਕ ਭਰਨਾ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਮੁੱਲ ਮਿਲੇ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਅਸੀਂ 117 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਧੌਣ 'ਤੇ ਗੋਡਾ ਰੱਖ ਕੇ ਜਿੱਤਾਂਗੇ, ਇਹ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਲਏ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਹੈ।

ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਵਾ ਨੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਹੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਰੇਆਮ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਉਣਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਆਪ' ਨੇਤਾਵਾਂ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨਾ ਸੱਤਾ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਭਾਵ (ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਰਾਜ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਸ਼ਹੀਦ-ਏ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ, ਸੁਖਦੇਵ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ, ਮਦਨ ਲਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜ਼ੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟੀਆਂ, ਫਾਂਸੀਆਂ ਦੇ ਰੱਸੇ ਚੁੰਮੇ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸੰਗਰਾਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਦਿੱਲੀ ਅੰਦਰ ਨਾਅਰੇ ਗੂੰਜਦੇ ਸਨ ਕਿ

"ਲਾਲ ਕਿਲੇ ਸੇ ਆਈ ਆਵਾਜ਼- ਢਿੱਲੋਂ, ਸਹਿਗਲ, ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼

ਕੀ ਅੱਜ ਤਾਕਤ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਨੇਤਾ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਏ..? ਕੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਇੱਕ ਦਿਖਾਵੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ..?

ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਨਿਊਜ਼

12 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਤੇ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਅਸਰ

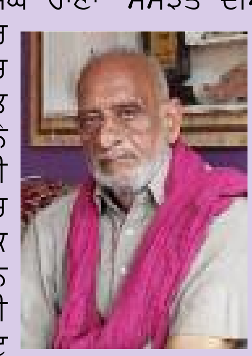

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ, (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ)12 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਸਫਲ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਹੜਤਾਲ ਨੇ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਾਥੀ ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਂਝਾ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਮੋਰਚਾ ਸਬੰਧਤ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਲੋਕ ਮੰਚ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਹੜਤਾਲ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿਰਤੀ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਖੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਰ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਮ ਲਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਅਮਰੀਕਾ ਵਪਾਰ ਡੀਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਥੀ ਰਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਡੀਲ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। 12 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਆਮ ਹੜਤਾਲ ਨੇ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਫੈਕਟ ਫਾਇਡਿੰਗ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਨਰਮੀ ਕੀਤੀ ਹੈ॥ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 45 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਮਾਨ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹੁਣ 12 ਤਰੀਕ ਦੀ ਫੈਕਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇੱਛਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੜਤਾਲ ਦਾ ਹੀ ਅਸਰ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਸਰਵਿਸ ਟੈਕਸ ਹਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵੀ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਾਥੀ ਰਾਣਾ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਲਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਾਪਸ ਕਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕਮੁੱਠ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੇ।

ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ "ਬਲਾਕ ਰਾਹੋਂ" ਨੇ 14 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ "ਬਲੈਕ ਡੇ"

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ/ਰਾਹੋਂ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਬਲਾਕ ਰਾਹੋਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ,ਡਾ.ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ,ਏ.ਜੇ ਡੈਂਟਲ ਕਲੀਨਿਕ ਤੇ ਰਾਹੋਂ ਵਿਖੇ ਹੋਈ, ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 14 ਫ਼ਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ,ਪੁਲਵਾਮਾਂ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਆਂਤਕੀ ਹਮਲੇ ਨਾਲ਼ ਮਾਰੇ ਗਏ ਛਫਢ ਦੇ 40 ਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ,2 ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ਼ ਹੋਈ ਅਣਹੋਣੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਬਲੈਕ ਡੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ, ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ,ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਲੋਂ,30 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ,ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ,ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ,ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ.ਟੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ ਵਲੋਂ,ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ,ਸਭ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ,ਪਿੰਡ ਬੇਗ਼ਮਪੁਰ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ,ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਲੋਂ 22 ਫ਼ਰਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ,ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵੀਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ,ਮੁਫ਼ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕਅਪ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ,ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਸਾਥੀ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁਫ਼ਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣਗੇ, ਡਾ.ਬਿਮਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ,12 ਫ਼ਰਵਰੀ 2026 ਨੂੰ,ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਲੋਂ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ,ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਵਿੱਚ,ਭਰਾਤਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ,ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਰਾਹੋਂ ਬਲਾਕ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਖ਼ੇਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ,ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਾਲੇ ਕਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ.ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ,ਸਿਵਿਲ ਹਸਪਤਾਲ ਰਾਹੋਂ ਵਲੋਂ,ਬਲਾਕ ਰਾਹੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਕਲੀਨਿਕਾਂ ਤੇ ਜਾ ਕੇ,ਡਾਕਟਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ,ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਰਾਹੋਂ ਦੀ,ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ,ਡਾ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ,ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣਾਂ,ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਵਾ,ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਨ ਹੋਈਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਦਾ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ,ਪਰ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ,ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਝੂਠਾ ਮਸਲਾ ਬਣਾਕੇ,ਸਾਡੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ,ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰੇਗਾ,ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ,ਅਸੀਂ ਬੇਮਤਲਬ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹਾਂ,ਅਤੇ ਕਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ, ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ.ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ,ਬਲਾਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ,ਮਹਾ ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਭ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਭੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਮੀਟਿੰਗ ਸੰਪੰਨ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਟੇਕ ਚੰਦ ਸੈਣੀ, ਡਾ.ਬਿਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ.ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਤਰਸੇਮ, ਡਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ, ਡਾ. ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਰਮਨਦੀਪ, ਡਾ. ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ, ਡਾ.ਅਜ਼ਮੇਰ, ਡਾ. ਯਸ਼ਪਾਲ, ਡਾ.ਜਗਤਾਰ ਰਾਮ, ਡਾ. ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ,ਡਾ. ਜਗਜੀਤ, ਡਾ. ਨਿਰਮਲ,ਡਾ.ਅਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਾ.ਬਿੱਟੂ, ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੁਕਾਰ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਇੰਨਚਾਰਜ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ

ਸ਼ੁਕਾਰ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਵਰਕਰ ਹਨ:ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੁੱਜਰ ਰੈਲਮਾਜਰਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬਾਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੁਕਾਰ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਇੰਨਚਾਰਜ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੁੱਜਰ ਰੈਲਮਾਜਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੁਖਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੁਕਾਰ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਰ ਅਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਥੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸੁਚੱਜੀ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਗੁੱਜਰ ਰੈਲਮਾਜਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਹਲਕਾ ਬਲਾਚੌਰ ਦੇ ਵੀ ਸਮੂਹ ਅਕਾਲੀ ਵਰਕਰ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਹਨ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਸਤਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਿਰਤੋੜ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੰਨੇ ਦੀ ਭਰੀ ਟਰਾਲੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਲਟੀ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਰੋਪੜ੍ਹ ਬਲਾਚੌਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਤੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਪਨਿਆਲੀ ਕੋਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਭਰੀ ਟਰਾਲੀ ਪਲਟਣ ਦਾ ਸਮਾਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ।ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਸ ਐਸ ਐਫ ਟੀਮ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਏ ਐਸ ਆਈ ਕੁਲਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਗੀਰ ਤੋਂ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਉਹ ਤਰੁੰਤ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੋਨਾਲੀਕਾ ਟਰੈਕਟਰ ਨੰਬਰ ਪੀ ਬੀ07 ਬੀ ਜੀ3083 ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹਤ ਪੁੱਤਰ ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਵਾਸੀ ਐਮਾਂ ਚਾਹਲ ਥਾਣਾ ਕਾਠਗੜ੍ਹ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ।ਉਹ ਬਲਾਚੌਰ ਤੋਂ ਰੋਪੜ੍ਹ ਸਾਈਡ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਪਨਿਆਲੀ ਦੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆਂ ਤਾਂ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗੜਨ ਕਰਕੇ ਟ੍ਰੈਕਟਰ ਟਰਾਲੀ ਬੇਕਾਬੂ ਹੋ ਕੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਲਟ ਗਿਆ ।ਜਿਸ ਨਾਲ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਹੋ ਗਿਆ । ਮੌਕੇ ਤੇ ਹਾਈਡਰਾ ਕਰੇਨ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਟਰਾਲੀ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਈਡ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੂਜੀ ਟਰਾਲੀ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਲੋਡ ਕਰਵਾ ਕੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚਾਲੂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਲੈਮਰਿਨ ਟੈਕ ਸਕਿੱਲਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਰੋਜ਼ਾ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ /ਕਾਠਗੜ੍ਹ 14 ਫਰਵਰੀ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਲੈਮਰਿਨ ਟੈਕ ਸਕਿੱਲਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਐਲ ਟੀ ਐਸ ਯੂ), ਪੰਜਾਬ, ਨੇ ਸੂਖਮ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉੱਦਮ (ਐਮ ਐਸ ਐਮ ਈ), ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦਫ਼ਤਰ (ਡੀ ਐਫ ਓ), ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ, ਲੈਮਰਿਨ ਟੈਕ ਸਕਿੱਲਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ, ਸ ਭ ਸ ਨਗਰ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਇੱਕ-ਰੋਜ਼ਾ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਵਿਧੀਆਂ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ, ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਐਮ ਐਸ ਐਮ ਈ, ਡੀ ਐਫ ਓ ਲਧਿਆਣਾ; ਸ਼੍ਰੀ ਵਰੁਣ ਧਵਨ, ਮੈਨੇਜਰ, ਇੰਡੀਅਨ ਪੋਸਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ; ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੇਹਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ (ਡੀ ਆਈ ਸੀ), ਰੋਪੜ, ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਏ. ਐਸ. ਚਾਵਲਾ, ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ; ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਬੀ. ਐਸ. ਸਤਿਆਲ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ; ਸ਼੍ਰੀ. ਵਿਮਲ ਰਾਏ ਮਨਹੋਤਰਾ, ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ; ਡਾ. ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡੀਨ; ਸ਼੍ਰੀ ਸਚਿਨ ਜੈਨ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡੀਨ (ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸਬੰਧ); ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ) ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਐਮਐਸਐਮਈ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤ ਦਫਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗ ਕੇਂਦਰ, ਭਾਰਤੀ ਡਾਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਐਲਟੀਐਸਯੂ ਦੇ ਹੁਨਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਯੋਜਨਾ, ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ, ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੂਲਤ, ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਰੋਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ। ਲੈਮਰਿਨ ਟੈਕ ਸਕਿੱਲਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ।

ਐੱਸ ਇਰਫ਼ਾਨ ਹਬੀਬ ਅਤੇ ਨਸੀਰੂਦੀਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ

ਜ਼ੁਬਾਨਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰੋ - ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕਮੇਟੀ

ਜਲੰਧਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿੰਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਕੋ ਦਿਨ ਮੁਲਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਨਾਮਵਰ ਹਸਤੀਆਂ ਉਪਰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਪਲ਼ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਤੱਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ੁਬਾਨਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਲਾ ਬੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੰਬਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਉੱਘੇ ਫਿਲਮੀ ਕਲਾਕਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਨੇ ਬਹਾਨੇ ਘੜ ਕੇ ਕੋਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰ ਰਹੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਮੰਨੇ ਪ੍ਰਮੰਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਐੱਸ ਇਰਫ਼ਾਨ ਹਬੀਬ ਉਪਰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਸੁੱਟ ਕੇ

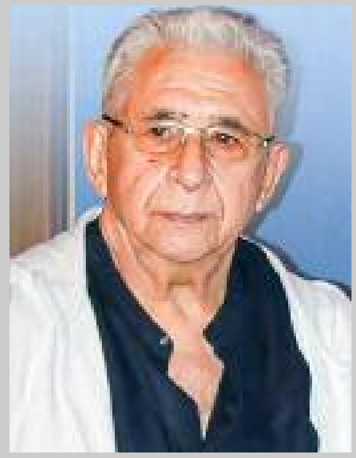

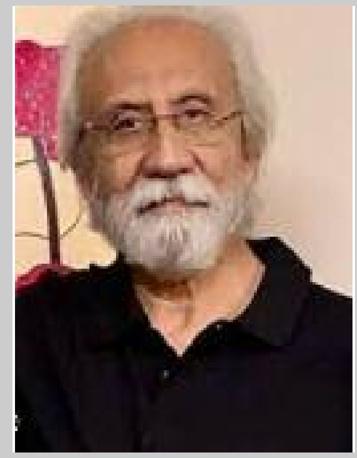

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਜ਼ਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਤਾਰਪੀਡੋ ਕਰਨ ਦੀ ਘਿਨੌਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਲਕ ਅੰਦਰ ਫਿਰਕੂ ਫਾਸ਼ੀ ਹੱਲੇ ਦੇ ਫੈਲਦੇ ਪੰਜਿਆਂ ਦੀ ਨੰਗੀ ਚਿੱਟੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹਕੀਕੀ ਲੋਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਲਾ ਜਵਾਬ ਭਾਜਪਾ ਹਕੂਮਤ ਹੁਣ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ, ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੋਣਵੇਂ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬੁਖਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਜੇਹੇ ਕੋਝੇ ਮਨਸੂਬੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਲਾਣੇ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕ ਕੇ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਨੂੰ ਨੱਪਣ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਸੂਝਵਾਨ ਜ਼ਹੀਨ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਮੋਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰਮ ਪਾਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਅਤੇ ਐੱਸ. ਇਰਫ਼ਾਨ ਹਬੀਬ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪੈਰ ਦਿੱਤੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਿ, "ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਹਰ ਹਾਲਤ ਭਵਿੱਖ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ' ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੱਕ ਸੱਚ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਖਾਮੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਚੌਕੰਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਭਨਾਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਇਸਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

"ਸਾਡੇ ਬਜੁਰਗ ਸਾਡਾ ਮਾਣ" ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ 'ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਡਾ ਮਾਣ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਲਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਔਲਖ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸ਼ਵਕਰਮਾ ਮੰਦਿਰ ਰਾਹੋਂ ਰੋਡ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਅਟਲ ਵਾਯੋ ਅਭਯੁਦਯ ਯੋਜਨਾ (ਅਡੈਐ) ਅਧੀਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਅਨਮਜਯੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਅਨਮਜਯੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਟਲ ਵਾਯੋ ਅਭਯੁਦਯ ਯੋਜਨਾ (AVYAY) ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਤਹਿਤ "ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਾਡਾ ਮਾਣ" ਮੁਹਿੰਮ ਅਧੀਨ ਦੇ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬਜੁਰਗ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵਾਸਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਚੈੱਕਅਪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਨਰਲ ਮੈਡੀਕਲ, ਆਰਥੋ, ਕੰਨਾਂ, ਗਲਾ ਤੇ ਨਕ, ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕਅਪ, ਹੋਮਿਓਪੈਥੀ ਅਤੇ ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਚੈੱਕਅਪ ਲਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ

ਸੁਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਓਪੀਡੀ, ਆਰਥੋਪੀਡਿਕ ਚੈਕਅੱਪ, ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਫਿਜ਼ੀਓਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਮਨੋਰੋਗ/ਕਲੀਨਿਕਲ ਮੋਵਿਗਿਆਨਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਬੰਧੀ ਚੈੱਕਅਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਫ਼ਤ ਦਵਾਈਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਡੀ ਮੈਡੀਸੀਨ ਡਾ. ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ, ਹੱਡਿਆ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ. ਅਸ਼ੋਕ ਗੋਇਲ, ਐਮ.ਡੀ ਮਨਰੋਗ ਵਿਭਾਗ ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਬੰਗਰ, ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ. ਅਮਿਤ, ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾ. ਸਵਰਨਜੀਤ, ਮਿਸ ਅਰੀਸ਼ਾ ਚੌਹਾਨ ਫਾਰਮੈਸੀ ਅਫਿਸਰ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਵਰਕਰ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸਵ. ਅੰਮੀ ਚੰਦ ਵਿਰਦੀ ਦੇ ਭੋਗ ਮੌਕੇ ਬੂਟੇ ਵੰਡੇ ਗਏ

ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ/ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਬੀ। ਦੁਨੀਆ ਉੱਪਰ ਆਏ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤਹਿ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਚੜਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਭੋਗ ਮੌਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਧਾਰਮਿਕ ਪਰਵਚਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੰਗਰ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਤੇ ਵਧੀਆ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰਾ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਪੈਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਬੂਟੇ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਇਆ ਮਾਛੀਵਾੜਾ

ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਚੱਕਲੀ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਸ੍ਰੀ ਅਮੀਂ ਚੰਦ ਵਿਰਦੀ ਦੇ ਭੋਗ ਮੌਕੇ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮਾਸਟਰ ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਮੀ ਚੰਦ ਵਿਰਦੀ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ ਤੇ ਅੱਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ ਮੌਕੇ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਉੱਥੇ ਹੀ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਹਰਜਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਝੜੌਦੀ, ਡਾਇਮੰਡ ਨਿਊਟਰੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਮੀਂ ਚੰਦ ਵਿਰਦੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਮੌਕੇ ਆਏ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪੌਦਾ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਭੋਗ ਮੌਕੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲੇ ਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਹਰਮੀਤ ਕੌਰ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਇਰਾਕ ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਹਰਜਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਝੜੌਦੀ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਮੀਂ ਚੰਦ ਜੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪੰਚ ਸਰਪੰਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂ ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਲਾਵਾ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਪੁੱਜਿਆ।

ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਤੀਸਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਸ ਪਿੰਡ ਬੇਹੜਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰਵਾਨਾ

ਡੇਰਾਬੱਸੀ (ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ) ਡੇਰਾਬੱਸੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਤੀਸਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਸ ਪਿੰਡ ਬੇਹੜਾ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਰੰਧਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫ਼ਤ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਨਾਲ

ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਦੁਰਗਿਆਣਾ ਮੰਦਿਰ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਵਾਲਮੀਕਿ ਤੀਰਥ ਸਥਲ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ਼ ਅਤੇ ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਵੀ ਦਿਖਾਵੇਗੀ। ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਬਜ਼ੁਰਗ ਯਾਤਰੀ ਸੁਖਦਾਇਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਧਾਰਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਣ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹਾਣੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਣਨ ਨੂੰ

ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਤਸਵੀਰ ਜਾਪਦੀ ਏ ।
ਤੇਰੇ ਨਾਂ ਦੀ ਮੇਰੇ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਲਕੀਰ ਜਾਪਦੀ ਏ ।
ਮੈਨੂੰ ਰਾਂਝਾ ਰਾਂਝਾ ਕਹਿ ਕੇ ਛੇੜਨ ਮੇਰੇ ਹਾਣਦੀਆਂ ;
ਤੇਰੇ ਵੀ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਦੀ ਨਿੱਤ ਮੁੰਡ੍ਹੀਰ ਜਾਪਦੀ ਏ ।

ਮੂਲ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ,
ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਧੂਰੀ
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ।
9914836037

ਦਸਾਂ ਨੌਹਾਂ ਦੀ ਕਿਰਤ"

ਕੰਮਕਾਰ ਨਿਤ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ
ਲਿਖ ਲਿਖ ਕਾਪੀਆਂ ਭਰਦੇ ਭਰਦੇ
ਨਿੱਕੇ ਮੋਟੇ ਅਸੀਂ ਬਣ ਗਏ ਲੇਖਕ
ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਲੜਦੇ ਲੜਦੇ

ਰੁੱਖੀ ਮਿੱਸੀ ਹੱਸ ਕੇ ਖਾਂਦੇ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਉਂਦੇ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਸੜਦੇ ਲੋਕੀਂ
ਸੱਪ ਬਣ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਕਿਹੜਾ ਲੜਦੇ

ਕਈ ਵਾਰ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ
ਇਕੱਠੇ ਕੁੱਝ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਹੁੰਦੇ
ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਹੈ ਹੁੰਦੀ ਵਾਹ ਵਾਹ
ਅਸੀਂ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨ ਚ ਖੜਦੇ

ਬਸ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਬੋਲਣਾ ਛੱਡਿਆ
ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਹੋਰ ਫਰੋਲਣਾ ਛੱਡਿਆ
ਛਾਣਨੀਆਂ ਹੁਣ ਕਰਦੀਆਂ ਗੱਲਾ
ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਚਿਹਰੇ ਪੜਦੇ

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੰਧੂ
ਵ੍ਹਟਸਐਪ 097691 86791

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ

ਕਰ ਲਓ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਬਹਿ ਕੇ,
ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਰ ਜਾਣਾ ਕਹਿ ਕੇ,
ਸਾਡੀ ਗੱਲ ਨਾ ਛੱਡਣੀ ਇੱਥੇ,
ਘਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਆ।
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੋਕਾ ਵੇ,
ਠੱਲ੍ਹ,ਆਪਾਂ ਰਲ ਪਾਉਣੀ ਆ।

ਜੀਣੇ ਲਈ ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ,
ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਉਪਾਓ ਬਈ।
ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਲੋਕੋ,
ਰਲ ਮਿਲ ਰੁੱਖ ਲਗਾਓ ਬਈ।
ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਗੂੰ,
ਕਰਨੀ ਤੇ ਕਰਵਾਉਣੀ ਆ।
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੋਕਾ ਵੇ......।

ਇਹ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈ ਜਿਹੜੀ,
ਪਾਉਂਦੇ ਫ਼ਸਲ ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਨੂੰ।
ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ,
ਆਪਾਂ ਆਪ ਬਿਮਾਰੀ ਨੂੰ।
ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਕੇ,
ਰੂੜੀ ਫਿਰ ਵਧਾਉਣੀ ਆ।
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੋਕਾ ਵੇ......।

ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਾਣੀ ਵਾਗੂੰ,
ਹੁਣ ਲੋਕੋ ਕਰਨੀ ਪੈਣੀਆਂ।
ਨਹੀਂ,ਅਮੁੱਲੀ ਇਹੇ ਵਸਤੂ,
ਵਰਤੋਂ ਜੋਗੀ ਰਹਿਣੀ ਨਾ।
ਕਰਦੇ ਜੋ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪਾਣੀ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਆਂ।
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੋਕਾ ਵੇ.....।

ਔਰਤ, ਦੌਲਤ,ਸ਼ੋਹਰਤ ਪਿੱਛੇ,
ਸਭ ਨੇ ਦੌੜ ਲਗਾਈ ਏ।
ਵਾਤਾਵਰਨ ਠੀਕ ਰਿਹਾ ਨਾ,
ਲਾਉਣੀ ਅੱਗ ਕਮਾਈ ਏ।
ਬੀਤਿਆ ਵੇਲਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ,
ਹੋਰ ਨਾ ਘੜੀ ਲਗਾਉਣੀ ਆ,
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੋਕਾ ਵੇ.....।

ਆਪਣੇ ਜੋਗੀ ਹੀ ਸਾਂਭ ਲਵੋ,
ਹਵਾ, ਪਾਣੀ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ,
ਮੋਰੋਂ ਪਿੰਡ ਜਸਵੀਰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਂ,
ਲਿਖ ਦੇਣਾ ਹੈ ਚਿੱਠੀ ਨੂੰ।
ਇੱਕ ਦੋ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਏ,
ਸਭ ਦੀ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣੀਆਂ।
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵੇ,
ਠੱਲ੍ਹ ਆਪਾਂ ਰਲ ਪਾਉਣੀ ਆ।

ਜਸਵੀਰ

ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ

ਚਿੱਤ ਕਰਦਾ ਮੈਂ ਸਾਧੂ ਬਣਜਾ,ਪੰਜ ਸੱਤ ਰੱਖਾਂ ਚੇਲੇ
ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਮ ਮਿਲ ਜਾਊਗਾ, ਜਿਹੜੇ ਫਿਰਦੇ ਵੇਹਲੇ
ਲੰਬੀ ਜਹੀ ਮੈਂ ਰੱਖਲਾ ਦਾਹੜੀ,ਕਟਵਾ ਛੱਡਾ ਮੁੱਛਾਂ
ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਲਾਕੇ ਚੌਂਕੀ, ਦਿਆਂ ਕਰਾਂਗੇ ਪੁੱਛਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਚੱਲ ਹੀ ਜਾਂਦਾ, ਏਦਾਂ ਕੰਮ ਬਥੇਰਾ
ਪਿੰਡੋ ਬਾਹਰ ਬਣਾ ਲੈਨੇ ਆ, ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਇੱਕ ਡੇਰਾ
ਮੂਰਖ ਦੁਨੀਆਂ ਆਪੇ ਬਣਨੀ,ਦੇਖੀ ਜੋ ਤੂੰ ਚਾਇਆ
ਬੇਗਿਣਤ ਹੀ ਡਿਗਣੀ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਮਾਇਆ
ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਨੀਆ,ਰਹਿ ਜਾਊ ਹੱਕੀ ਬੱਕੀ
ਬਿਨ ਮਿਹਨਤ ਹੀ ਹੋ ਜਾਣੀ ਆ,ਤੇਰੀ ਖੂਬ ਤਰੱਕੀ

ਲੇਖਕ - ਗੁਰਮੀਤ ਡੁਮਾਣਾ
ਪਿੰਡ -ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ
(ਜਲੰਧਰ)
ਸੰਪਰਕ -76528 16074

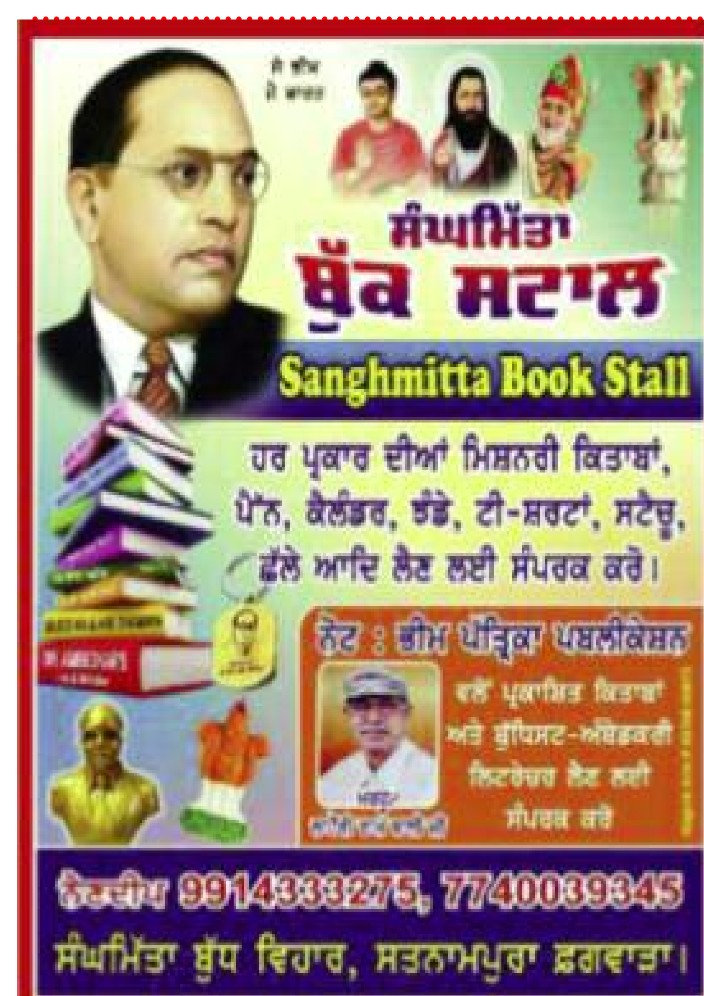

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਲਈ 'ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਸਾਰ ਭਾਈਚਾਰਾ' ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ; ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ 'ਚ ਹੋਣਗੇ ਸਮਾਗਮ

ਲੁਧਿਆਣਾ (ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ) 'ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪਸਾਰ ਭਾਈਚਾਰਾ' ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ, ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੰਦਰਵਾੜੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਮਾਛੀਵਾੜਾ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 18 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਲਵਲੀ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਜਲੰਧਰ), 19 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਕਾਲਜ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਅਤੇ 20 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਖਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਫਾਰ ਵੂਮੈਨ, ਗੁੱਜਰਖਾਨ ਕੈਂਪਸ (ਲੁਧਿਆਣਾ) ਵਿਖੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦਿਆਂ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਡੱਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਹਿਤਕ ਇਕੱਠ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦਕਿ 25 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜੀ.ਟੀ.ਬੀ. ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਲਜ (ਦਾਖਾ) ਅਤੇ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਰਾੜਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੋਸ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ

ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ-ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵੀ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 6-6 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ, ਮੈਡਲਾਂ, ਸਕੂਲ ਬੈਗਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 2-2 ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ 'ਸ੍ਰ. ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਨਮਾਨ' ਭੇਂਟ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਈ ਜੀ) ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਇੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨਗੇ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਦੱਸਣਾ ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਰ ਸੈਨ ਮੀਤ (ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਾਈ ਜੀ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪਸਾਰ ਲਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਧਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਚਲਦੀ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸਾ ਪਸਾਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਇਸ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਕੀ ਜਨਤਾ ਵੀ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਕੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹਿੱਤ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਚਾਲੂ ਕਰੇ।

ਗੀਤਕਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸੂਦ ਵਿਰਕ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ "ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਰਿਲੀਜ਼

ਜਲੰਧਰ/ਵਿਰਕ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਗੀਤਕਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸੂਦ ਵਿਰਕ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਰੂਹਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਰੂਹਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ "ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ" ਨੂੰ ਅੱਜ ਸੂਦ ਵਿਰਕ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰੋਡਕਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੀਤਕਾਰ ਸੂਦ ਵਿਰਕ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਟਰੈਕ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਰੁਬਰੂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਆਸ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ਼ਕ ਹਕੀਕੀ" ਟਰੈਕ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਪਿਆਰ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ 9 ਤੋਂ 14 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਲਗਾਏ ਗਏ

ਬਠਿੰਡਾ ਦੀਪਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ

ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ ਡਾਕਟਰ ਬਠਿੰਡਾ ਤਪਿੰਦਰ ਜੋਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ 9 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 14 ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਜਿਲੇ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ । ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਅਧੀਨ 0 ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਰੁਟੀਨ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਟੀਕਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਲਗਾਏ ਗਏ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾਕਟਰ ਸੀਮਾ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਭਾਈਕਾ ਵਿਖੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ 9 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ 14 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਈਕਰੋ ਪਲਾਨ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮਾਈਕਰੋ ਪਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਗਰੀਬ ਤਬਕੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੱਠਿਆਂ, ਪਥੇਰਾਂ, ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਲਗਾ ਕੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਲਾਕ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤਿਊਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹ ਏ ਐਨ ਐਮ, ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਐਲ,ਐਚ,ਵੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਮੀਨਾਰ-ਏ-ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਦਾ ਕੀਤਾ ਦੌਰਾ

ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਪੰਜਾਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਅੱਜ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਮੀਨਾਰ-ਏ-ਬੇਗਮ-ਪੁਰਾ, ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਮੌਕੇ ਇਥੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਤਿੰਨ ਰੋਜ਼ਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਗਏ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸਮੇਤ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਗੜ੍ਹੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦੌਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ

ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਾਰਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਧੂਰੇ ਵਿਕਾਸ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ’ਤੇ ਜਲਦ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਸਥਾਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਖੁਰਾਲਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਧਰਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਗਤ ਲਈ ਅਟੁੱਟ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ, ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕਰੇਗਾ।

ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਸਕੂਲ 'ਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲੈਕਚਰ ਸੈਸ਼ਨ, ਡਾ. ਢਿੱਲੋਂ ਅਤੇ ਗਹੂੰਣ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) -ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਮਾਸਟਰ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮਾਰਟ ਸਕੂਲ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਵਿਖੇ ਐਨ.ਐਸ.ਕਿਊ.ਐਫ ਅਧੀਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕਿਊਰਟੀ ਟਰੇਡ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲੈਕਚਰ ਸੈਸ਼ਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੋਕੇਸ਼ਨ ਟਰੇਨਰ ਸੂਬੇਦਾਰ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਲਮ ਗਹੂੰਣ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਅਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਕੇਈ ਨੁਕਤੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਲਈ ਦੇਸੀ ਅਤੇ ਆਪ ਹੱਥੀਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਖੁਰਾਕ ਖਾਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਸਕੂਲ ਇੰਚਾਰਜ ਮੈਡਮ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੈਕਚਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਯੋਗਤਾ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਸੱਲਵੀ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ

ਗੋਬਿੰਦਪੁਰ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲੈਕਚਰ ਸਮੇਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਲਮ ਗਹੂੰਣ ਤੇ ਡਾ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ।

ਸੇਠੀ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਰਾਏ, ਹਰਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ, ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਮੈਡਮ ਤਾਰੋ, ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਮੈਡਮ ਨੇਹਾ, ਗੁਰਮੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮੈਡਮ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਲੈਕਚਰ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਆਰ. ਡੀ ਸਾਗਰ ਸਿੱਧ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਨਾਥ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ 'ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ' ਲੈ ਕੇ ਜਲਦ ਹੀ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ਦਾ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹੈ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ

ਫਿਲੌਰ/ਅੱਪਰਾ, (ਦੀਪਾ)-ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਆਰ. ਡੀ. ਸਾਗਰ ਦਿਊਟ ਸਿੱਧ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਨਾਥ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤ ' ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰੋ' ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੀ ਕਚਿਹਰੀ 'ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਰਹੇ ਹਨ । ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗਾਇਕ ਆਰ. ਡੀ ਸਾਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸਾਗਰ ਮਿਊਜਿਕ ਤੇ ਸੱਤਿਆ ਫਿਲਮਜ਼ ਵਲੋਂ ਮਾਰਕੀਟ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਮੌਨੀ ਨੰਗਲ ਨੇ ਕਮਲਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਜੱਸੀ ਮਹਾਲੋਂ ਨੇ ਖੂਬਸੂਰਤ ਧੁਨਾਂ 'ਚ ਪਿਰੋਇਆ ਹੈ । ਇਸ ਗੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਜਸਨੂਰ ਕੌਰ, ਮਨਨੂਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਮਮਤਾ ਹਨ । ਗਾਇਕ ਆਰ. ਡੀ ਸਾਗਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਵੀਡੀਏ ਅਕਸ਼ੈ ਵਰਮਾ ਵਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ 1008 ਸ੍ਰੀ ਰਜੇਂਦਰ ਗਿਰੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੱਦੀ ਦਿਉਟ ਸਿੱਧ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਦਾਵ ਲੈਂਦਿਆਂ ਵਰਮਾ ਪਰਿਵਾਰ (ਯੂ. ਐਸ. ਏ) ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਗਾਇਕ ਆਰ. ਡੀ ਸਾਗਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬਾਲਕ ਨਾਥ ਦੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਨਾਲ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਭਗਤ ਮੇਰੀ ਇਸ ਭੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਤ

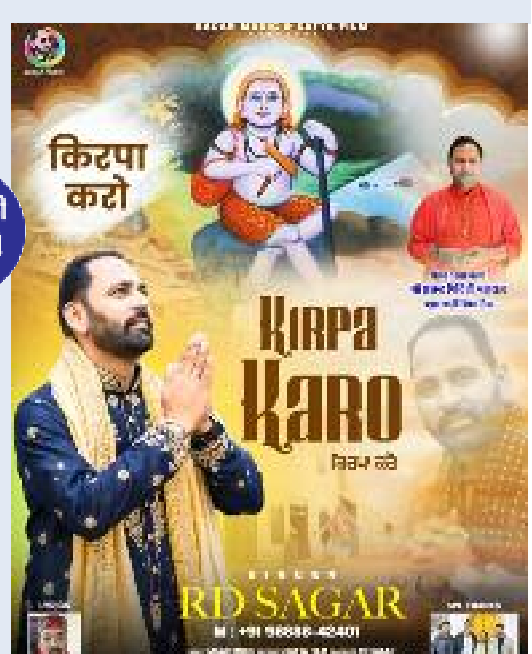

ਹੀ ਪਿਆਰ ਬਖਸ਼ਣਗੇ । ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਭੇਟ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਾਈਟਸ ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਨੇਚਰ ਫੈਸਟ ਦਾ ਕੀਤਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ

ਨੇਚਰ ਫੈਸਟ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਰਾਸਤ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੰਗਮ ਦਾ ਜਸ਼ਨ - ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ 17 ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਸਥਾਨਕ ਲਾਜਵੰਤੀ ਸਪੋਰਟਸ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਪੰਜ ਰੋਜ਼ਾ "ਨੇਚਰ ਫੈਸਟ" (ਪੰਜਾਬ ਸਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੇਲਾ) ਅੱਜ ਪੂਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਚੱਬੇਵਾਲ ਨੇ ਸ਼ਮਾ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਫੈਸਟ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਮੇਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਸਨ। ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅਮੀਰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਰਸੇ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸਥਾਨਾਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰ-ਾਸਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨੇਚਰ ਫੈਸਟ ਜਨਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਟੀਵਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਚ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਰੰਗਾ ਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ , ਦਸਤਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ, ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ, ਇੱਕ ਭੋਜਨ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਸ਼ਿਕਾ ਜੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 14 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ (ਚੌਹਾਲ), ਸੋਲਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ ਕੈਂਪਿੰਗ ਅਤੇ ਸਟਾਰਗੇਜ਼ਿੰਗ, ਇੱਕ ਓਪਨ ਮਾਈਕ, ਇੱਕ ਫੈਸ਼ਨ ਸ਼ੋਅ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਣਗੇ। 15 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲੋਥੋਨ, ਤਲਵਾੜਾ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਾਂਡ ਵਾਚਿੰਗ, ਇੱਕ ਜੰਗਲ ਖੋਜ ਟ੍ਰੇਲ (ਆਫ-ਰੋਡਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ), ਬੋਟਿੰਗ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਹੰਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਾਇਕ ਪ੍ਰਭ ਗਿੱਲ ਦੀ ਸਿੰਗਰ ਨਾਈਟ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 16 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉੱਨਤੀ, ਫੈਪਰੋ ਅਤੇ ਸਿਟਰਸ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੌਰੇ, ਮੀਆਵਾਕੀ ਸਾਈਟ ਵਿਜ਼ਿਟ, ਵਨ ਚੇਤਨਾ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਕਿਡਜ਼ ਕਾਰਨੀਵਲ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਜਵੰਤੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਸਟਾਰ ਨਾਈਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਵੰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਵ-ੇਗਾ। ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਕਰਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਗਰ ਨਾਈਟ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰੀੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਅੱਜ

ਫਿਲੌਰ/ਅੱਪਰਾ, (ਦੀਪਾ)- ਲੋੜਵੰਦ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਐਸ ਪੀ ਐਸ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਅਟਲਾਂਟਾ ਸਪਾਈਨ ਸੈਂਟਰ (ਅਮਰੀਕਾ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਫ਼ਤ ਜਾਂਚ ਕੈਂਪ ਅੱਜ ਮਿਤੀ 15 ਫਰਵਰੀ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੁਪਹਿਰ 1 ਵਜੇ ਤੱਕ ਵਿਕਾਸ ਹਸਪਤਾਲ ਅੱਪਰਾ ਤਹਿਸੀਲ ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾਕਟਰ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਐਮ ਐਸ ਐਮ ਸੀ ਐਚ (ਨਿਊਰੋ ਸਰਜਰੀ) ਐਸੋਸੀਏਟ ਨਿਊਰੋ ਸਰਜਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਯੋਗ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਪਿੱਠ ਦਰਦ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਟੇਢਾਪਨ, ਡਿਸਕ ਦੇ ਯੋਗ, ਸਰਵਾਈਕਲ, ਸਲਿੱਪ ਡਿਸਕ, ਗਰਦਨ, ਮੋਢੇ ਤੇ ਬਾਂਹ ਦੇ ਦਰਦ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਫ੍ਰੈਕਚਰ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਟਿਊਮਰ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਾ, ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਦਾ ਟੀਮ ਬੀ ਆਦਿ ਦੀ ਮੁਫ਼ਤ ਸਰਜਰੀ (ਸੀਮਤ ਕੇਸਾਂ ਲਈ) ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

for more news visit:
www.samajweekly.com

ਹੋਮਿਓਪੈਥਿਕ ਹੈਲਥ ਕਲੀਨਿਕ (ਡਰਬੀ) ਰਜਿ:
HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC (DERBY) REGD.

MANJEET SINGH KHANBA
Award Winner 1999, 2001 & 2005
(2 Awards) BSYA

[illegible] (FREE CONSULTATION) [illegible]

GENERAL DISEASES: [illegible] (Diabetes), [illegible] (Asthma), [illegible] (Arthritis), [illegible] (Rheumatism), [illegible] (Sciatica), [illegible] (Indigestion), [illegible] (Heart Burning) [illegible] (Constipation), [illegible] (Piles) [illegible] (Haemorrhoids), [illegible] (Flatulence), [illegible] (Jaundice), [illegible] (Hepatitis), [illegible] (Hernia), [illegible] (Blood Presure High or Low), [illegible] (Obesity), [illegible] (Migraine), [illegible] (Hair Falling) [illegible] (Alopecia), [illegible] (Acne), [illegible] (Pigmentation), [illegible] (Bleeding Gums & Pyorrhoea), [illegible] (Tinnitis) [illegible] (Vertigo), [illegible] (Anaemia), [illegible] (Neuralgia), [illegible] (Depression).

{ ਖੁਜਲੀ Eczema ਜਾਂ ਸੋਰਾਈਸਿਸ Psoriasis, ਮਿਰਗੀ ਦੇ ਦੌਰੇ Epileptic Fits, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ, Depression, ਵਰਗੀਆਂ ਦੁੱਖਦਾਈ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜੜ੍ਹੋਂ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ }

EYE DROPS: ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ (ਇਕ ਅਜੂਬਾ) £13

TONICS - 1) ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ANAEMIA, [illegible] (ਇਕ ਲੀਟਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

2) ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਲਈ (NERVE TONIC)- ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ, ਥਕਾਵਟ, [illegible] (ਇਕ ਲੀਟਰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਲਈ) ਕੀਮਤ £120

ਮਰਦਾਨਾ ਬੀਮਾਰੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਲਈ ਨੁਸਖੇ:

1) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
2) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
3) [illegible] HEALTHY SPERMS) [illegible] -1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £40
4) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
5) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £35
6) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £30
7) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25
8) [illegible] -------- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ £25

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਗੁਪਤ ਰੋਗ ਜਿਵੇਂ :

[illegible] (AZOOSPERMIA), [illegible] (HYDROCELE), [illegible] (GONORRHOEA), [illegible] (PROSTATE GLAND) [illegible] (SYPHILIS) [illegible] SPERMATIC [illegible] (VARICOCELE), [illegible]

ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ :

[illegible] (Dysmenorrhoea), [illegible] (Atrophy of Mammae) [illegible] (Mastitis), [illegible] (Uterus) [illegible] (Physometra) [illegible] (Fibroid Uterine), [illegible] (Diseases of Ovaries), [illegible] (Ovarian Cysts), [illegible] (Vaginimus), [illegible] (Vaginitis), [illegible] (Frigidity), [illegible] (Prutitis), [illegible] (Sterility), [illegible] (Miscarriage) [illegible] (Diseases of Post Partum) [illegible] (Menopause Disorders) - [illegible]

ਨੋਟ: ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਲਈ ਲੇਡੀ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ।

LADY CONSULTANT & PRACTITIONER IS AVAILABLE, MRS. JASWINDER KAUR KHANBA BSYA, (HOM.), (A.P) AND (NUTRI.)

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ: [illegible] (Stammering), [illegible] (Tonsilits), [illegible] (Worms), [illegible] (Enuresis), [illegible] (Wheezing Problem), [illegible] (Eczema), [illegible] (Psoriasis), [illegible] (Anaemia), [illegible] (Backward Children), [illegible] (Rickets), ਮਿਰਗੀ (Epilepsy) ਵਗੈਰਾ।

ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ (SCIENTIFICALLY PROVEN 'NATURAL GIFTS')
[illegible] INFORMATION, [illegible] ----- 1 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 1 (IN TABLETS): [illegible] (PIGMENTATION WHITE SPOTS) [illegible] - ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ -- £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 2 (IN CAPSULES OR IN PEARLS): [illegible] PROPER SHAPE [illegible] - £89

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 3 (IN CAPSULES): [illegible] (POWERFUL FAT BURNER) [illegible] £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 4 (IN CAPSULES): [illegible] (FLABBY & OUT OF SHAPE BELLY) [illegible] FLAT ਅਤੇ TONED [illegible] - £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 5 (IN CAPSULES): [illegible] (FEMALE SEX-DRIVE) [illegible] A REAL MAGIC [illegible] - £69

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 6 (GEL IN APPLICATORS): [illegible] SEXUAL DISCOMFORT [illegible] VAGINAL LUBRICATION GEL / (MAGIC) --£49

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 7 (IN CAPSULES): [illegible] (MENOPAUSE) [illegible] CALCIUM [illegible] (OSTEOPOROSIS) [illegible] ------ £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 8 (IN CAPSULES): [illegible] -£59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 9 (IN CAPSULES): [illegible] - £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 10 (IN CAPSULES): [illegible] GUARANTEED GOOD QUALITY SLEEP ------ £59

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 11 (IN TABLETS): [illegible] (ANAEMIA) [illegible] £49

ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੋਹਫੇ ਅਤੇ ਨੁਸਖੇ-ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 12 (IN TABLETS): [illegible] (SPECIAL OCCASIONS) [illegible] --- £89

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 13 (IN VIALS): [illegible] --- £89

ਨੁਸਖਾ ਨੰਬਰ 14 (IN TABLETS): [illegible] SEXUAL [illegible] MALE DISORDERS [illegible] --- £69

ਅਸੀਂ EXTERNAL USE ਲਈ LOTION, OIL OINTMENT, LINIMENT ਅਤੇ CAPSULES ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਕੁਝ SPECIFIC BRANDS ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ (ਇਹ ਜਾਦੂ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ)

PILAES (IN OINTMENT)	- [illegible]	£19
NURALACO (IN OINTMENT OR LOTION)	--- [illegible] -----	£19
CHILLAGA (IN OINTMENT OR LOTION)	--- [illegible]	£19
ARNSTRA (IN OINTMENT)	------ [illegible] (BED SORES) [illegible]	£19
BELINFLA (IN OIL OR OINTMENT)	--- [illegible]	£19
BELULCE (IN OIL)	--- [illegible] ULCERS [illegible] ----------	£19
BRYJOIN (IN OIL)	- [illegible] -	£19
CALWOUN (IN OIL OR OINTMENT)	--- [illegible] -	£19
BURCAN (IN LOTION OR OINTMENT)	- [illegible] ---	£19
ROUTUM (IN OINTMENT)	- [illegible] ----	£19
JOINRHU (IN OIL)	- [illegible] -	£19
ASSSIL (IN LOTION)	- [illegible] ----	£19
ITCSUL (IN OIL)	--- [illegible] ----------------	£19
WARTHU (IN OIL)	- [illegible] (WARTS) [illegible] ---	£19

* HOMOEOPATHIC HEALTH CLINIC [illegible] £10 [illegible]

[illegible]

ALL INFORMATION IS KEPT STRICTLY CONFIDENTIAL

PLEASE MAKE AN APPOINTMENT: **MANJEET SINGH KHANBA**

M.A. M.(LIT) BSYA (HOM.) & (A.P.) (ADV. HERBALISM) AND NUTRL.) HOM. CONSULTANT & PRACTITIONER,

236, BLAGREAVES LANE, LITTLEOVER, DERBY. DE23 1PS, U.K.

Tel/FAX: 00 44 (0)+1332-72 72 42 Mobile: 00 44 (0)+7973-85 10 12

www.homoeopathichealthclinicderby.com Email : manjeetkhanba@aol.com

OPEN 7 DAYS
STRICTLY ON APPOINTMENTS

ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਬਾਲ ਕਿਤਾਬ 'ੳ-ਅ ਸਾਡਾ ਸਾਥੀ' ਲੋਕ ਅਰਪਣ

ਮੋਗਾ, (ਸ.ਵ) ਸਾਹਿਤਕ ਸੱਥ ਲੰਡੇ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਬਾਲ ਕਿਤਾਬ 'ੳ-ਅ ਸਾਡਾ ਸਾਥੀ' ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਵਾਰ ਸਹਿਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਤਰਸੇਮ ਖਾਨ ਦੇ ਗੀਤ 'ਲੰਡੇ ਪਿੰਡ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ....' ਦੇ ਗਾਉਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਗਜੀਤ ਪੱਲਣ ਨੇ ਜਸਕਰਨ ਲੰਡੇ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਗੀਤ 'ਨਸ਼ੇ ਜਵਾਨੀ ਖਾ ਲਈ, ਨਾ ਕੋਈ ਹਾਲੀ ਨਾ ਕੋਈ ਪਾਲੀ ...।' ਗਾ ਕੇ ਵਾਹ-ਵਾਹ ਖੱਟੀ। ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਉੱਪਰ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ੳ ਤੋਂ ੜ ਤੱਕ ਅਨੇਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਇਹ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਾਣ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅਮਰ ਘੋਲੀਆ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ, ਨੌਜਵਾਨ ਕਵੀ ਜਸਵੰਤ ਗਿੱਲ ਸਮਾਲਸਰ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਅਕਰਸ਼ਿਤ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਅਮਰ ਘੋਲੀ ਆ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਆਪਣੀਆਂ ਦਿਲੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ

ਬੈਠ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਇੱਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਦੀ ਚੌਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਾਰਜ਼ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਤਰਸੇਮ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਹੇ ਮਾਸਟਰ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਿਉਣਵਾਲਾ ਨੇ ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਦੀ ਕਲਮ ਉੱਪਰ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਗਿਰਦ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਚਰਨਜੀਤ ਗਿੱਲ ਸਮਾਲਸਰ ਨੇ ਵੀ ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਉੱਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਲੰਗਿਆਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਰਸੇਮ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲਿਖਣਾ ਇਨਾ ਸੌਖਾ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵੱਲ ਕਲਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦ ' ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤ ਾਬ ਦੀ ਘੁੰਡ ਚੁਕਾਈ ਸਮੇਂ ਅਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਕਮਲਜੀਤ ਭੋਲਾ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਰਸੇਮ ਲੰਡੇ ਨੇ ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਕਿਤਾਬ ਛਪਵਾਉਣ ਦੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਮ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰਜੰਟ ਕਲਸੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਠੇਠ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੰਤ ਗਿੱਲ ਭਲੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾ ਨਾਲੋਂ ਫਰਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅੱਖਰ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਕਦਮ ਹਨ। ਤਰਸੇਮ ਇਸ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਸਕਰਨ ਲੰਡੇ ਨੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਖ਼ੂਬੀ ਨਿਭਾਈ ਅਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਚਮਕੌਰ ਬਾਘੇਵਾਲੀਆ, ਸੁਖਚੈਨ ਠੱਠੀ ਭਾਈ, ਲਖਵੀਰ ਕੋਮਲ, ਬਲਤੇਜ ਸੰਧੂ, ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਨਵਦੀਪ ਲੰਡੇ, ਸਤੀਸ਼ ਧਵਨ, ਬੇਅੰਤ ਗਿੱਲ ਭਲੂਰ, ਰਮਨ ਮਾਨ ਕਾਲੇਕੇ, ਸਮਰਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਲਣ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਕਲਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕਿਰਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਹਰਦੀਪ ਕੌਰ, ਅਰਸ਼ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਵਿਸ਼ਵਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਮਨਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਅਕਾਲਵੀਰ ਸਿੰਘ , ਏਕਮ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ।

ਰੇਲਗੱਡੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ

ਫਿਲੌਰ/ਅੱਪਰਾ, (ਦੀਪਾ)-ਫਿਲੌਰ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਚੌਂਕੀ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਾਸੀ ਮੁਹੱਲਾ ਭੰਡੇਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 194 ਬੀ ਐਨ ਐਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸਾ ਅਚਾਨਕ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ।

ਜਿਥੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ , ਓਥੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ :- ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ (ਸ਼ਿਵਨਾਥ) ਅੱਜ ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਸਕਿਉਰਟੀ ਗਾਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ ਯੂਨੀਅਨ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੀ , ਜੋ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਗੁਜਾਰੇ ਲਈ ਆਟੋ ਚਾਲਕ ਵਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਜਦੋ ਡਿਊਟੀ ਤੋ ਬਾਅਦ ਓਹ ਆਪਣੇ ਆਟੋ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮੈਡੀਕਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਮਰੀਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਆਈ ਓਨਾਂ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਜ਼ਿਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਮਰੀਜ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣਨ ਤੋ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਆਟੋ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੀ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਮੋਬਾਈਲ ਆਟੋ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸੀਟ ਤੇ ਭੁੱਲ ਗਏ, ਜਦੋ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਛੱਡ ਵਾਪਸ ਮੈਡੀਕਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵੱਜੀ।ਓਨਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਮੋਬਾਈਲ ਓਨਾਂ ਪਾਸ ਆ

ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ ਤਾਂ ਓਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜਰੀ ਵਿਚ ਮੋਬਾਈਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ। ਓਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੀ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਓਥੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਫਿਲਮ ਜਰਨਲਿਸਟ ਸ਼ਿਵਨਾਥ ਦਰਦੀ ਜੀ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ।

ਇਸ ਸਮੇ ਸਕਿਉਰਟੀ ਗਾਰਡ ਬਾਬਾ ਸਾਮ ਸਿੰਘ, ਮਨਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ , ਕਰਨ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਸਫਾਈ ਸੇਵਕ ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਿੰਡ ਰੈਲ ਮਾਜਰਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਅਤੇ ਭਜਨ ਸੰਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ/ਕਾਠਗੜ੍ਹ (ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ) ਦਿਵਯ ਜਯੋਤੀ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਸੰਸਥਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੈਂਟਰ, ਪਿੰਡ ਰੈਲ ਮਾਜਰਾ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਖੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਪ੍ਰਵਚਨ ਅਤੇ ਭਜਨ ਸੰਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿਵਯ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸ਼ੁਤੋਸ਼ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਸ਼ਿਆ ਸਾਧਵੀ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਭਾਰਤੀ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੁਝ ਗੂੜ੍ਹੇ ਸੂਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਜਿਹਾ ਦਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਪੁੰਨ ਕਰਮ ਸੰਸਕਾਰ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਅਸੀਮ ਕਿਰਪਾ ਕਾਰਨ ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਦੀਕਸ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਿਸ਼ ਹੀ ਸਾਧਕ ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੇ ਸਾਧਵੀ ਭੈਣ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਧਨਾ ਦੇ ਕਠਿਨ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਭਗਤ ਬਣਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰੰਤਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ

ਆਪਣੇ ਮਨ, ਵਚਨ ਅਤੇ ਕਰਮ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਭਗਤ ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਸੱਚੀ ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਜਿਹਾ ਦਿੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇਵਤੁਲਯ ਬਣ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਨਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਗੁਰੂ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਰਣਿਤ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਦਾਅ ‘ਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਅਰਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਲੋੜ ਪੈਣ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੱਕ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਉਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਕਾਂਟੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਪੁਰੁਸ਼ਾਰਥ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਸੰਚਿਤ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਦੀ ਧਾਰ ਨੂੰ ਕੁੰਠਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁੱਖਾਂ ਤੇ ਪੀੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਦੇ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਕੇਵਲ ਉਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਸ਼ਚੈ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ‘ਤੇ ਆਪ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੇ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਭਗਤੀ ਦੇ ਅਤਿ ਪਾਵਨ ਅਤੇ ਦਿਵਯ ਮਾਰਗ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਰਮ ਅਤੇ ਸੰਦੇਹ ਦੇ ਬੱਦਲ ਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਕਈ ਜਨਮਾਂ ਤੱਕ ਭਟਕਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਪਾਤ੍ਰ ਉਲਟਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇ, ਭਾਰੀ ਵਰਖਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਾਲੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਭਾਵ, ਮਨ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੀ ਜਿਗਿਆਸਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਯੋਗ ਪਾਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਾਧਵੀ ਮੰਜੀਤ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਸਾਧਵੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਭਾਰਤੀ ਨੇ ਮਿੱਠੇ ਭਜਨਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ

"ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਰਾਤ ਦਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ। ਬੱਸ ਅਦਕਰ ਦੀ ਚੱਟਣੀ ਬਣਾਈ ਦੁੱਧ ਪਾਕੇ।" ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਭੂਆ ਕਰਮੋ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਭੂਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਫੁਫੜ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਕੀ ਭੂਆ ਸੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੀ ਮਾਮੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਚੁੰਨੀ ਲਾਲ ਮੋਂਗਾ ਪਾਪਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਚੋ ਸੀ। ਮੈਂ ਵੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਵਾਲੀ ਅਦਰਕ ਦੀ ਚੱਟਣੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ। ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸੁਆਦ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਅਦਰਕ ਟਮਾਟਰ ਦੀ ਚੱਟਣੀ ਬਣਾਉਣੀ ਕੂੰਡੇ ਚ ਤੇ ਫਿਰ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਦਾ ਤੜਕਾ ਲਾਉਂਦੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਡੀ ਦਾਲ ਬੱਚ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਚੱਟਣੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਯਾਨੀ ਇਹ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਫੇਵਰਿਟ ਸੀ।

1995_96 ਚ ਅਸੀਂ ਪੰਜ ਕੁ ਮਹੀਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡੀਐਮਸੀ ਚ ਰਹੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ। ਉਥੇ ਸ੍ਰੀ ਭੈਣੀ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਦੋਨੇ ਸਮੇਂ ਲੰਗਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਜਿਸ ਲੋਹ ਤੇ ਲੰਗਰ ਪੱਕਦਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ। ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਉਂਜ ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ, ਸਾਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੰਗਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਆਦ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਚ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਪਕਾਇਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੋਨੇ ਟਾਈਮ ਮਾਂਹ ਦੀ ਦਾਲ ਖਾਕੇ ਅਸੀਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਅੱਕ ਜਾਂਦੇ। ਪਰ ਲੰਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਨੱਕ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਨਵਾਂ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੱਥ ਲੱਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਘਰੋਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਉਹ ਟਿਫ਼ਨ ਭਰਕੇ ਅਦਰਕ ਟਮਾਟਰ ਦੀ ਤੜਕੀ ਹੋਈ ਚੱਟਣੀ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਹਫਤਾ ਵਧੀਆ ਲੰਘ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਦਾਲ ਦਾ ਸੁਆਦ ਵੀ ਦੁੱਗਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਅਦਰਕ ਟਮਾਟਰ ਦੀ ਚੱਟਣੀ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਉਹ ਹੁਨਰ ਜੁਆਕਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਲ਼ ਆ ਗਿਆ। ਜੁਆਕਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਸਾਡੀ ਕੁੱਕ ਰਾਜ ਵੀ ਇਹ ਜਾਚ ਸਿੱਖ ਗਈ। ਅੱਜ ਦੇ ਨਾਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਅਦਰਕ ਦੀ ਚੱਟਣੀ ਵੇਖਕੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਚੱਟਣੀ ਚਾਲੀਸਾ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। ਕੋਈ ਘਰਆਲੀ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਮੰਨੇ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨੇ, ਮਾਂ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੋਈ ਕੁੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਰਮੇਸ਼ ਸੇਠੀ ਬਾਦਲ
ਸੰਪਰਕ+9876627233

ਹਾਸ ਵਿਅੰਗ/ ਖ਼ਾਲੀ ਪੀਪਾ

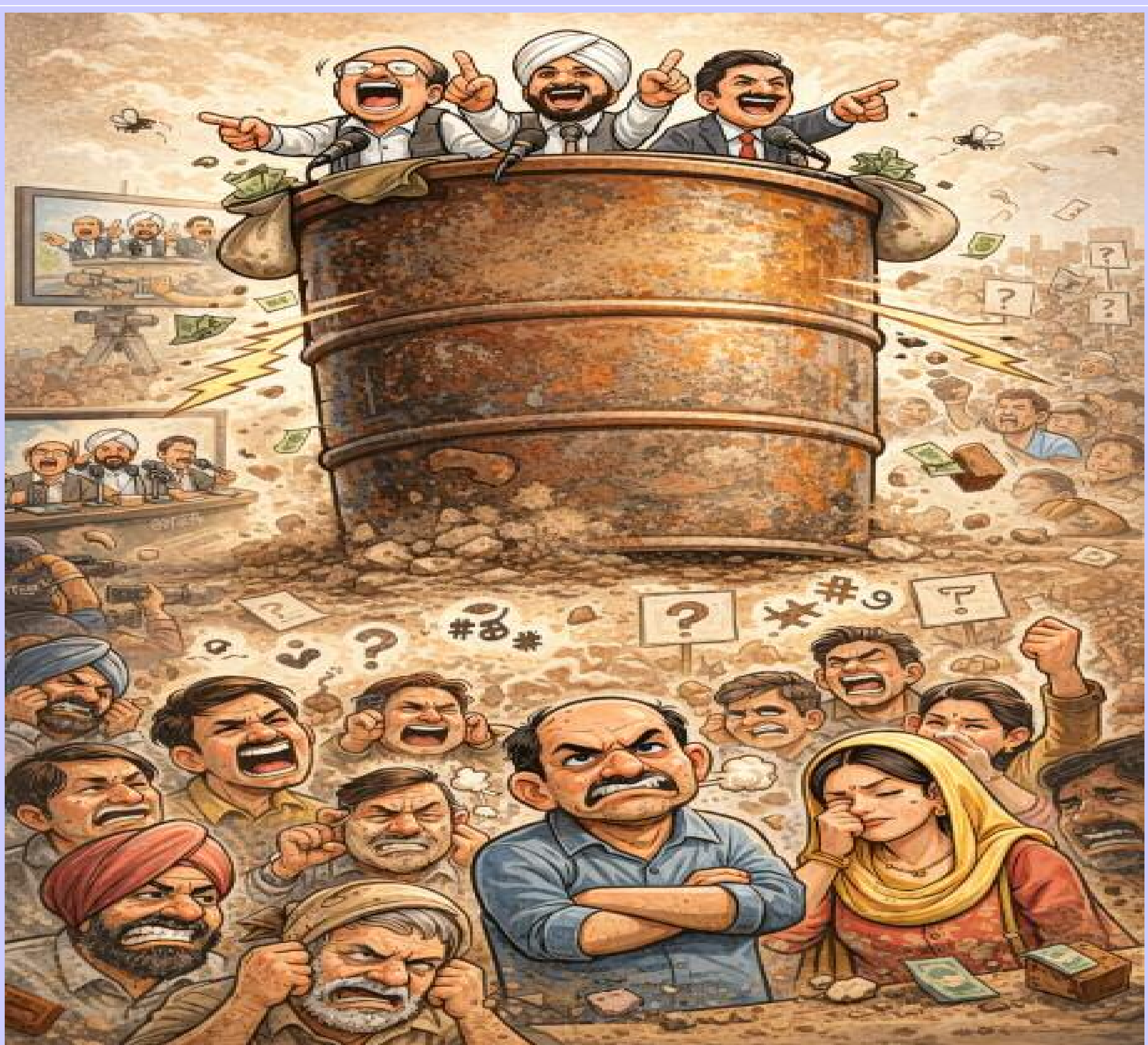

ਅੱਜ ਕਲ,ਹਰ ਪਾਸੇ ਖ਼ਾਲੀ ਪੀਪੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਛਿੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਪੀਪੇ' ਦਾ ਢੱਕਣ ਤਾਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਭੱਦਰ-ਹਾਕਮਾਂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖ਼ੋਲ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਡਿੱਢਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਸੀ। ਇਸ ਆੜ ਵਿੱਚ,ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਦਾ ਡਿੱਢ ਭਰਿਆ ਗਿਆ ਹੋਊ ਪਰ ਇਸ ਸੱਜਣ ਦੇ ਪੇਟ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਲੱਤ ਮਾਰੀ ਕਿ ਹਵਾ 'ਚ ਉਡਾ ਦਿੱਤਾ।ਵਿਚਾਰਾ,ਨਾ ਘਰ ਦਾ ਰਿਹਾ ਨਾ ਘਾਟ ਦਾ। ਬਠਿੰਡੇ ਦੇ ਥਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਵਾਂਗ ਲਾਵਾਰਸ ਜਿਹਾ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਦਾ ਖ਼ਾਲੀ ਪੀਪਾ,ਉਸ ਵੇਲੇ ਠੋਸ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਬਣ ਸਕਿਆ?

ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਨਤਾ,ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੀਪਾ-ਬੁਲਾਰਿਆਂ/ ਸਪੀਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈਲ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁੱਖ ਦੀ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਟੀ ਵੀ ਚੈਨਲਾਂ,ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਾਏ,ਭਾੜੇ ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ,ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਲੀਡਰ ਹੋਵੇ,ਪਲੀਡਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਚੀਟਰ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਿਰ ਤੋਂ ਪੈਰਾਂ ਤੱਕ ਮੀਆਂ ਮਿੱਠੂ ਵਾਲੀ ਇੱਕੋ ਟਰ-ਟਰ'ਕਰਦੇ ਹਨ- ਮਾਲਕ ਦੀ ਬੋਲੀ- ਉਹ ਦੀ ਉਸਤਤ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 'ਸੇਵਾਦਾਰੀ'। ਭਲਾ ਦੱਸੋ! ਅਜਿਹੇ ਅਖੌਤੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰੇ? ਲੋਕ ਬੈਠ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਵਿੱਚ ਗਾਲ਼ਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਭੜਾਸ ਕੱਢ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਵੈਸੇ ਸਮਾ ਲੰਘਾਉਣ ਜਾਂ ਟਪਾਉਣ ਦਾ ਇਹ ਸੁਹਣਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਚੱਲ ਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵੇ ਸਾਡਾ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼! ਭਾਸ਼ਣ ਦੇਣ ਲਈ ਧਰਨਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਬੇਕਾਰ,ਵਿਚਾਰੇ ਵਿਹਲੜਾਂ ਦਾ ਟਾਈਮ ਪਾਸ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ 'ਸਰਕਾਰ ਜੀ' ਦਾ ਮੇਲ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਥਾਹ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਭੰਡਾਰੇ ਦੀ ਤਾਂ ਗੱਲ ਹੀ ਕੀ ਕਹਿਣੀ।ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ'ਚ ਸੋਚਣਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿ ਆਓ,ਆਪਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ 'ਭਰੇ ਤੇ ਖ਼ਾਲੀ ਪੀਪਿਆਂ'ਨੂੰ ਸਮਝਾਈਏ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੋ ਤੇ ਸਕਾਰ-ਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਿਖਾਓ। ਹੁਣ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਜ ਆਓ,ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ,ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਖਾਲੀ ਪੀਪਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਵੋਗੇ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ

ਨਿਮਰਤਾ

ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਵਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗੁਬਾਰੇ ਦਾ ਉੱਡਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਖੰਭਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਡਾਨ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਊਰਜਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ; ਠੀਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨਿਮਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਪੰਜਾਂ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਨੂੰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਕੇ ਤਿਆਗਣ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੰਕਾਰ ਜਾਂ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਕੋਈ ਛੋਟਾ-ਮੋਟਾ ਜਾਂ ਸੌਖਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਕਲਾਂ-ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਸਭ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚ ਅੰਗ 278 ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਲੋਕ ਤੋਂ ਚੋਅ-ਚੋਅ ਪੈਂਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ :

ਸੁਖੀ ਬਸੈ ਮਸਕੀਨੀਆ ਆਪੁ ਨਿਵਾਰਿ ਤਲੇ॥
ਬਡੇ ਬਡੇ ਅਹੰਕਾਰੀਆ ਨਾਨਕ ਗਰਬਿ ਗਲੇ॥

ਮਸਕੀਨੀਆਂ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪਹਿ-ਲਵਾਨ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਸਕੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਕ ਗ਼ਰੀਬ ਦੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮੰਨ ਕੇ ਮਸਕੀਨੀਆਂ ਨੇ ਢਾਹ ਲਵਾ ਲਈ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਉਸ ਗ਼ਰੀਬ ਨੂੰ ਮਿਲ ਗਿਆ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਨਿਮਰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੰਕਾਰੀ ਲੋਕ ਹੰਕਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਗਲ ਗਏ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਗਰੀਬੀ ਬਸਾਵੈ॥
ਨਾਨਕ ਈਹਾ ਮੁਕਤੁ ਆਗੈ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ॥

ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਉਹ ਪਰਮ ਪਿਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਜਿਸ ਜੀਵ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹੀ ਜੀਵ ਇਸ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਾਇਆ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਸੁਖ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਨਿਮਰਤਾ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਸੱਚੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇ! ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੇਰੇ ਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰ, ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ, ਮੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਵਾਸ ਕਰ ਤਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਜਾਵਾਂ।

ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ

ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਦੀ ਵਾਹਨ ਦੀ ਟੱਕਰ ਨਾਲ ਮੌਤ

ਹਫਤੇ ਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸੇ ਦੀ ਤੀਸਰੀ ਘਟਨਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) -ਪੰਜਾਬੀਆ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਇੱਕ ਪੈਦਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਵੱਲੋਂ ਟੱਕਰ ਮਾਰਨ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਸੂਝਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀ ਤੀਸਰੀ ਘਟਨਾ ਸੀ

ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਸੀਡਰ ਹਿਲਜ਼ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਤਕਰੀਬਨ 22 ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਨੇ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਰਾਤ 9:30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ 128 ਸਟਰੀਟ ਅਤੇ 96 ਐਵਨਿਊ ਨਜਦੀਕ ਵਾਪਰੀ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ਼ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਭਰੀ ਹਾਜਰੀ

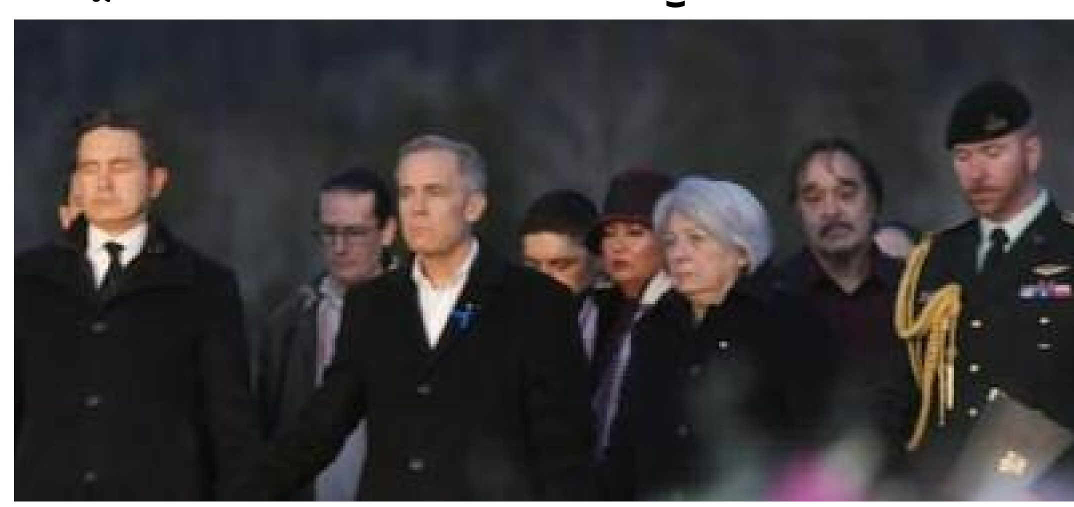

ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਗੂ ਫੁੱਲ ਅਰਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ) – ਕਨੇਡਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਕਸਬੇ ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀ ਹੋਈ ਭਿਆਨਕ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਲਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰ ਕੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਸਮੇਤ ਕੰਸਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰ ਪੀਆਰ ਪੋਲੀਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਸਭ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦੀ ਇਸ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਨਕ ਉੱਚ ਵਿਦਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ 8 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 6 ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, 1 ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹੇਗਾ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੋਗ ਅਤੇ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭੀੜ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁੱਖ ਮਨਾਉਂਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫੁੱਲ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ ਫੈਲ ਗਈ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਖੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਵਧਾਨੀ ਹਟੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਘਟੀ

ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਅਚਾਨਕ ਪਿੰਡੋਂ ਫ਼ੋਨ ਆਇਆ," ਬਾਪੂ ਜੀ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।" ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਫਟਾਫਟ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਤੁਰ ਪਏ। ਘਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਔਲਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ,ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਾਰੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਾਡਾ ਫਰਜ਼ ਸਮਝਦੇ ਸੀ।ਸਾਡਾ ਪਿੰਡ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਲਦੀ ਹੀ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਵੀ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਘਰੇ ਤਾਂ ਕੰਮ ਵਾਲ਼ੀਆਂ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ਼ਲ ਦੀ ਨਾ਼ਲ ਪਰੋਸੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਾਰੇ ਆਏ ਭੈਣ - ਭਾਈਆਂ ਖ਼ਾਤਰ ਲੰਗਰ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਲਈ ਦਿਹਾੜੀ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਜਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾ਼ਲ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਚਾਹ ਬਗੈਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਿੰਨਾ ਆਟਾ ਕਿਹਾ ਓਨਾਂ ਆਟਾ ਤੇ ਜਿੰਨੀ ਮੂੰਗੀ ਮਸਰੀ ਦੀ ਦਾ਼ਲ ਮੰਗਵਾਈ ਓਨੀ ਹੀ ਦਾ਼ਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਲਿਆ ਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਅਸੀਂ ਦਾ਼ਲ ਰੋਟੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਤੜਕਾ ਬਗੈਰਾ ਲਾ ਕੇ ਦਾ਼ਲ ਗਾੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਬਣਾਉਣ।

ਦੁਪਹਿਰ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਦੂਰ ਨੇੜੇ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਪੂ ਜੀ ਦੇ ਸਸਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬਾਪੂ ਜੀ ਦਾ ਸਸਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦਾ਼ਗ ਲਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸਾਕ ਸਬੰਧੀ , ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅਲਾਹੁਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ। ਨਾ਼ਲ ਦੀ ਨਾ਼ਲ ਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਈ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, "ਭਾਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ,ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ.... ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਹੈ.... ਸਾਰੇ ਛਕ ਕੇ ਜਾਇਓ...!" ਅਸੀਂ ਵੀ ਮੂਹਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਆਈ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਹਾਲ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਜਦ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਲੰਗਰ ਛਕ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਟਾਟ ਉੱਤੇ ਪੰਗਤ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲੰਗਰ ਛਕਣ ਲੱਗੇ। ਜਦ ਵਰਤਾਰੇ ਮੁੰਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਾ਼ਲ ਪਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਵੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਏ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਹਲਦੀ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਮਕ ਮਿਰਚ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੁਸਰ ਮੁਸਰ ਕਰਦੇ ਦੇਖ਼ ਕੇ ਸ਼ਰਮ ਵੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੁੜੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਸੁਣਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ,"ਭਾਈ.....ਦਾ਼ਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੰਗਵਾ ਲੈਣੀ ਸੀ...ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੋਣੀ ਆ ਤਾਂ ਹੀ....ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤੀ ਪਤਲੀ ਕਰਨੀ ਪੈਗੀ....ਹਲਦੀ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਸੀਂ ਇੱਕ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ।" ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਦੋ ਚਾਰ ਲੋਕ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਾ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ।

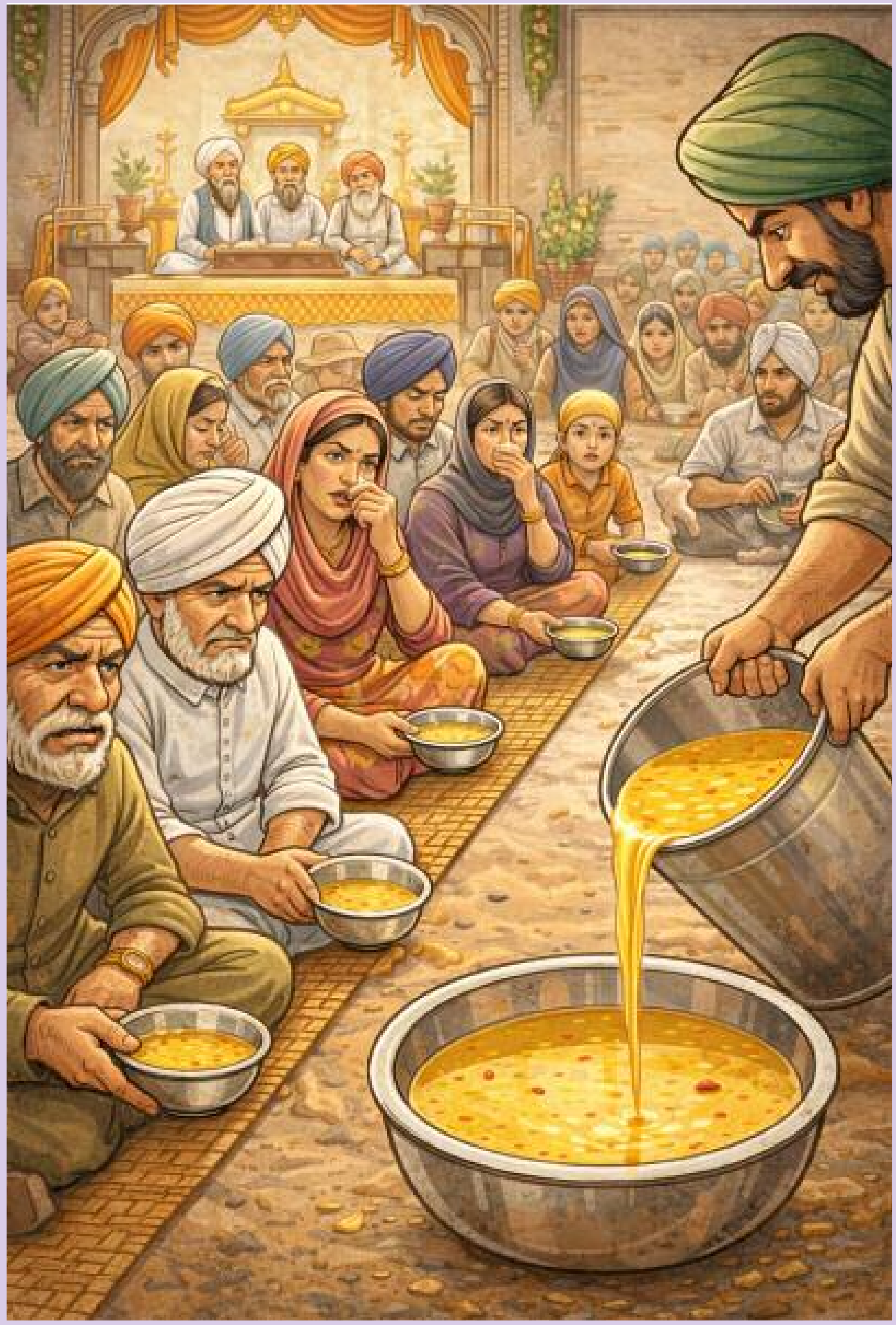

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨੁਮਾ ਪਤਲੀ ਦਾ਼ਲ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਰੁਕ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਸਾਡੀ ਘਰਦੀ ਕੰਮ ਵਾ਼ਲੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ,"ਭਾਈ ਤੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਦਾ਼ਲ ਕੋ਼ਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਕੇ ਨੀ ਬਣਵਾਈ ਸੀ?" ਉਹ ਆਖਣ ਲੱਗੀ,"ਚਾਚਾ ਜੀ....ਤੜਕਾ ਮੈਂ ਆਪ ਲਾ ਕੇ ਆਈ ਆਂ , ਦਾ਼ਲ ਤਾਂ.... ਸਬਜ਼ੀ ਜਿੰਨੀਂ ਗਾੜ੍ਹੀ ਸੀ।" ਬਾਕੀ ਦਿਹਾੜੀ ਤੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪੈਣ ਦੇਣ, ਉਹ ਆਖਣ ਲੱਗੀਆਂ ,"ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰਲੇ ਪਾਸੇ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈਆਂ ਸੀ.....ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ... ਦਾ਼ਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤਾਂ ਓਹਦੀ ਸੀ।" ਸਾਡੀ ਕੰਮ ਵਾ਼ਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਹਾੜੀ ਤੇ ਆਈਆਂ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰੇ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੀ,"....ਮੈ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ....ਜਦ ਮੈਂ ਤੜਕਾ ਲਾ ਕੇ ਉਰੇ ਪਰੇ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੋਲੂ ਭਰਕੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣੇ ਆ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਦਾ਼ਲ ਪਤਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪੋ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਆਸਅਰਾਈਆਂ ਲਾਉਂਦੇ ਅਸੀਂ ਘਰ ਪਰਤ ਆਏ ਪਰ ਦਾ਼ਲ ਪਤਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਅਸਲੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕੋਈ ਨਾ ਲੱਭੀ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਆਖਿਆ,"ਚਲੋ ਜਿਹੜੀ ਬੇਜ਼ਤੀ ਹੋਣੀ ਸੀ ਹੁਣ ਹੋ ਗਈ .... ਭਾਈ ਗਾਹਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪੈਣਾ।"

ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਫਿਰ ਬੈਠਣ ਆਈਆਂ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਚੋਂ ਗੱਲ ਫਿਰ ਦਾ਼ਲ ਦੀ ਚੱਲ ਪਈ। ਅਸੀਂ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਆਪਣੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗੇ," ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਦਾ਼ਲ ਬਹੁਤ ਮੰਗਵਾਈ ਸੀ....ਜੇ ਓਨੀ ਘੱਟ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਹਿ ਦਿੰਦੇ... ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਲਿਆ ਦਿੰਦੇ.... ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਗਏ ....ਕਿੱਡੀ ਬੇਜ਼ਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਆ ਸਾਡੇ ਲਈ....!"

ਵਿੱਚੋਂ ਈ ਸਾਡੇ ਸਕਿਆਂ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਆਪਣੇ ਘਰਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਉਹਨੂੰ ਪੁੱਛਿਓ ਨਾ , ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮੇਰੇ ਛਿੱਤਰ ਫੇਰੂ , ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਚ ਦੱਸਦੀ ਆਂ ," ..(ਘਰਵਾ਼ਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ)ਓਹਨੂੰ.....ਦੋਝੀਆਂ ਦੇ ਨੀਲੂ ਨੇ ਆਪ ਦੱਸਿਆ.... ਜਦ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਉਰੇ ਪਰੇ ਹੋਏ ਤਾਂ......ਓਹਨੇ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਬਾਲਟੀਆਂ ਭਰਕੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਦਾ਼ਲ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਸੀ.... ਤੁਹਾਡਾ ਨੱਕ ਵੱਢਣ ਲਈ...!" ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੇਜ਼ਤੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਰਗ ਤੇ ਵੀ ਐਡੀ ਨੀਚ ਹਰਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ,ਐਨੀ ਘਟੀਆ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ! ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸਾਡੇ ਬੰਦੇ ਆਖਣ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮਿਲਿਆ ਅਸੀਂ ਫ਼ੜਕੇ ਓਹਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਟਣਾ। ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਨੇ ਕਿਹਾ,".... ਹੁਣ ਤਾਂ ਜੋ ਹੋਣਾ ਸੀ ਹੋ ਗਿਆ....ਭਾਈ ਬਜ਼ੁਰਗ ਦਾ ਮਰਨਾ ਕਾਹਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਨਾ....ਭੋਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾ ਦਿਓ.... ਹੁਣ ਤਾਂ ਓਹਨੇ ਦਾ਼ਲ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਓ ਪਾਇਆ ਸੀ.....ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਕੀ ਭਰੋਸਾ.....ਕੁਛ ਹੋਰ ਵੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਸੀ...।"

ਵਿੱਚੋਂ ਈ ਇੱਕ ਜਾਣੀ ਬੋਲੀ,"ਗੱਲ ਤਾਂ ਸੱਚੀ ਆ ਤਾਈ ਤੇਰੀ.... ਧਿਆਨ ਤਾਂ ਰੱਖਣਾ ਪੈਣਾ....ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਹਟੀ ਦੁਰਘਟਨਾ ਘਟੀ....!"

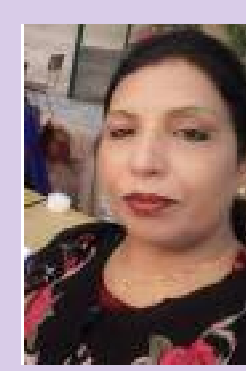

ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ...
9988901324

ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਡਿੱਗਦਾ ਗ੍ਰਾਫ

ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਜਦੋਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਛਪਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਇਲਾਕੇ ‘ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖ਼ਬਰਾਂ ਚਿੱਠੀ/ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖ ਕੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ (ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ) ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਬਣ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਤੰਭ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜੋ ਕਿ ਬਿਲਕੁਲ ਢੁਕਵਾਂ ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ। ਓਦੋਂ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਐਨਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਿਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਖਬਾਰ ‘ਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਲੱਗੇ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਧਦੇ ਗਏ ਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ, ਨਿੱਤ ਨਵੀਂ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਂਦੀ ਗਈ। ਪੱਤਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭੇਜਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ। ਖਬਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੈਕਸ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਚ ਈ ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਅੱਜ-ਕਲ ਤੇ ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਈ ਨੀ ਪੈਂਦੀ, ਘਰੇ ਬੈਠੇ ਸਿੱਧਾ ਮੋਬਾਇਲ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ। ਜਿੱਥੇ ਤੇ ਜਿਹਨੂੰ ਮਰਜ਼ੀ, ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਭੇਜ ਦਵੋ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮਾਈਕ, ਆਵਾਜ਼ ਰਿਕਾਰਡਰ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਕੈਮਰੇ ਤੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਮੋਬਾਇਲ ਆ ਗਏ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ: ਚਾਪਲੂਸੀ ਦਾ, ਵਿਕਣ ਦਾ, ਬਲੈਕ ਮੇਲਿੰਗ ਦਾ ਤੇ ਕਮਾਈ ਦਾ ਦੌਰ। ਜਿਸ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਚੌਥੇ ਸਤੰਭ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ, ਹੁਣ ਉਹ ਥੰਮ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਲੱਗਾ। ਹਾਲ ਇਹ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਤੰਭ ਸਿਉਂਕ ਤੇ ਜੰਗਾਲ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਖੋਖਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ। ਕਦੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਖਬਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਾਣ-ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧਨ ਰਾਸ਼ੀ ਮਿਲਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਦਾ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਸ ਸਭ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਹੁਣ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਨੋਟ ਮਿਲਦੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕਾਲੇ ਧੰਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਨੇ।

ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਘਟਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੇ। ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਭੇਜਣ ਤੇ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਕੇ 'ਕੱਟ-ਵੱਢ’ ਕਰ ਕੇ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਲਿੱਪ ਚਲਾਉਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹੋ ਗਏ ਨੇ ਅਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਹਿਜ਼ ਧੰਦਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਆਟੇ ਵਿੱਚ ਲੂਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਨ ਪਰ ਅੱਜ ਸਾਰੀ ਦਾਲ ਹੀ ਕਾਲੀ ਹੋ ਗਈ ਏ। ਹਾਂ, ਕੁਝ ਵਿਰਲੇ ਟਾਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰ ਇਸ ਡਿਗ ਰਹੇ ਸਤੰਭ ਨੂੰ ਡਾਹ ਲਾਈ ਖੜੇ ਨੇ ਪਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ। ਸਮਾਜਿਕ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਕੋਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਜ਼ੀ ਨੀ ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਧੜਾ-ਧੜ ਥੋਕ ਦੇ ਭਾਅ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਨੇ।

ਮੇਰੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇੱਕ ਅਖੌਤੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾ ਲਈ। ਸਬੱਬੀਂ ਮੈਂ ਵੀ ਕੋਲ ਹੀ ਖੜਾ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਸਟ ਬਣਾ ਕੇ ਨੈੱਟ ਤੇ ਪਾ ਦੇ। ਕਹਿੰਦਾ ਰੁਕੋ ਅਖਬਾਰ ਨੂੰ ਖਬਰ ਭੇਜਣੀ ਹੈ, ਛਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਵਾਂਗਾ। ਦੋ ਕੁ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਖ਼ਬਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ਯਾਰ ਬੰਦੇ ਮੂੰਹ-ਮੱਥੇ ਲੱਗਦੇ ਸਨ ਤੇ ਮਿੰਨਤਾਂ ਈ ਕਰਨ ਲੱਗ ਗਏ। ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ ਕਿ 'ਮੂੰਹ-ਮੱਥੇ’ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨੀ ਸਗੋਂ ਮੂੰਹ ਈ ਕਾਲਾ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਏ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਅਮੀਰਜ਼ਾਦੇ ਦੀ ਗੱਡੀ ਰੋਕ ਕੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਕਾਲੀਆਂ ਜਾਲੀਆਂ ਲਾਹ ਕੇ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਰਖਵਾ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਕੋਲ ਈ ਇੱਕ ਹੋਰ 'ਮੀਡੀਆ ਵਾਲਾ’ ਖੜਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਪਾ ਦੇ ਪੋਸਟ। ਕਹਿੰਦਾ ਬੰਦੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨੇ, ਐਵੇਂ ਰਾਹ-ਵਾਟੇ ਘੇਰ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਖ਼ਬਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਈ ਨੀ ਭਰਿਆ। ਦੱਸੋ, ਕੀ-ਕੀ ਤੇ ਕਿਹਦੀ-ਕਿਹਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ? ਝੱਗਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਢਿੱਡ ਨੰਗਾ ਹੋਣਾ ਤੇ ਇਸ ਹਮਾਮ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜਾਣੇ ਨੰਗੇ ਹੋ ਜਾਣੇ ਨੇ। ਹੁਣ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੇਖ ਕੇ ਅਸਲ ਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਖਿਝਦੇ ਤਾਂ ਹਨ ਪਰ ਮਜਬੂਰ ਨੇ; ਕਰ ਕੁਝ ਨੀ ਸਕਦੇ। ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਸਭ ਵਿੰਹਦੇ ਨੇ ਤੇ ਅੰਦਰੋ-ਅੰਦਰੀ ਤੜਫਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਸਾਖ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕਾ ਬਚਿਆ ਏ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਏ, ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੱਤਰਕਾਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵੀ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਹੁਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਨਾਂ ਰੱਖ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਏ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਲੇਖਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਤੇ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਹੋਂਦ ਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿ ਜਾਊ।

ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਸਾਹਦੜਾ
9815302341

14 ਫ਼ਰਵਰੀ: ਪਿਆਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਯਾਦ

ਵੈਲੰਟਾਈਨ ਡੇ ਹਰ ਸਾਲ 14 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਦਿਨ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਵੈਲੰਟਾਈਨ ਡੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰੋਮ ਦੇ ਪਾਦਰੀ ਸੇਂਟ ਵੈਲੰਟਾਈਨ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਰੋਮ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਕਲਾਡੀਅਸ ਦੂਜੇ ਨੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸੇਂਟ ਵੈਲੰਟਾਈਨ ਨੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਦਿਆਂ ਗੁਪਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ 14 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦਿਨ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਅੱਜ ਵੈਲੰਟਾਈਨ ਡੇ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰੇਮੀ-ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਲੋਕ ਇਸ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ, ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਆਰ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਝ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਖ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੋਚ ਵੱਲ ਮੋੜਦਾ ਹੈ। "14 ਫ਼ਰਵਰੀ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਦਰਦਨਾਕ ਯਾਦ ਵੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਆਤੰਕੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੇ 40 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਵਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਵਾਨ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਗਏ।"

ਪਿਆਰ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕਦਰ ਤਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰੀਏ। ਆਓ, 14 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਿਆਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਲੋਂ ਨਮਨ ਕਰੀਏ—ਇਹੀ ਸੱਚਾ ਪਿਆਰ ਹੈ।"

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅੱਤਰੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਮੋਬਾ 8427791277

ਮੋਬਾਈਲ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ: ਇੱਕ ਚੇਤਾਵਨੀ

ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਓਥੇ ਇਸਦੀ ਬੇਹੱਦ ਵਰਤੋਂ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਘਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ, ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨ ਨਾਬਾਲਿਗ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕੁੜੀਆਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਗੇਮਾਂ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਤਣਾਅ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਰਤੋਂ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਉਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਤਰਾਸਦੀ ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਮੋਬਾਈਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅੱਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਹੀ ਹੱਦਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਚੇਤਾਵਨੀ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

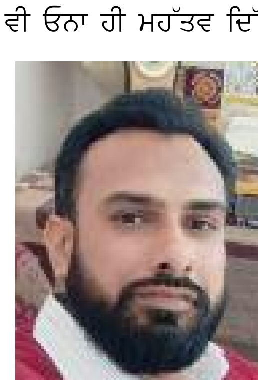

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅੱਤਰੀ
(ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਮੋਬਾ 8427791277

ਸ਼ਰਮ, ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਲਿਖਤ: ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕਲਾ

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਕਾਬਲੀਅਤ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਧ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਅਕਸਰ ਸਮਝਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਗੱਲ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਚੁੱਪ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਘੱਟ ਬੋਲਣਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਈ ਲੋਕ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜਲਦੀ ਵਿਚ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਗਹਿਰੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇਹ ਸ਼ਰਮੀਲਾਪਨ ਮੇਰੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਮਹਿਫ਼ਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚਮਕ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਦੋਸਤੀ ਬਣੀ, ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਮੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਮੇਰੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਗਈ। ਲਿਖਤ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿਜਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਿਆ।

ਸੰਪਾਦਕੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵੀ ਇਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਸ਼ੋਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਾਦਕੀ ਪੰਨੇ ਉਹ ਥਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲਿਖੀ ਗੱਲ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਿਖਤ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਨਿੱਜੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਆਵਾਜ਼ ਉੱਚੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ।

ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਅਰਥ ਹੋਵੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਹਰ ਕੋਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਨਾ ਬਣ ਸਕੇ, ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਨੂੰ ਮਾਇਨੇ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਿਖਤ ਦਾ ਅਸਲ ਕੰਮ ਵੀ ਇਹੀ ਹੈ—ਚੁੱਪ ਵਿਚ ਛੁਪੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲਫ਼ਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ।

ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅੱਤਰੀ (ਕਪੂਰਥਲਾ)
ਮੋਬਾ 8427791277

ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਵਿਛਰੇ ਥੇ ਮਾਧੋ

ਇਹ ਜਨਮ ਤੁਮਹਾਰੇ ਲੇਖੇ। ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ ਜਾਂ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸਤਿਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਚੁਪਚਾਪ ਆਪਣੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਉਸਨੂੰ ਧਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਾਮਰੇਡੀ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸਤਿਕ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨਾਸਤਿਕ ਵਾਲੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿੱਚ ਗਿਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।ਮੇਰੀ ਘਰਵਾਲੀ ਆਸਤਿਕ ਵਾਲੀ ਕੈਟੇਗਰੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਕੇ, ਮਿੰਨੀ ਮਿੰਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਕਰਦੀ ਹੈ।ਪਾਠ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਦੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਲੈ ਲਿਆ ਕਰੋ ? ਉਹ ਭੋਲੀ ਹੈ,ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਕਿ ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਲਿਵ ਸਦਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਆਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। "ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਵਿਛੜੇ ਥੇ ਮਾਧੋ, ਇਹ ਜਨਮ ਤੁਮਹਾਰੇ ਲੇਖੇ"।

ਨਾਸਤਿਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਰੱਬ ਦੇ ਮਾਂਹ ਮਾਰੇ ਹਨ,,ਬਈ ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧੱਕੇ ਮਾਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਬਾਹਰ ਮਾਰੇਗਾ।ਰੱਬ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਕੇ ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਪਖੰਡੀ ਬਾਹਮਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਨੇ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਗਧੀਗੇੜ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ,ਸਾਇੰਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੇ,ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਿਖ ਸ਼ਕਤੀ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਵਰਤਕੇ, ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਹਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਟੇਲੈਂਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਕੁੱਝ ਬੈਠੇ ਬਿਠਾਏ ਮਿਲ ਜਾਵੇ,ਡੱਕਾ ਤੋੜਨਾ ਨਾ ਪਵੇ।ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ, ਤਕਲੀਫਾਂ ਦੇਕੇ ਹਲੂਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਅਕਲ ਟਿਕਾਣੇ ਲਿਆਕੇ ਉਸਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।ਫਿਰ ਉਹ ਰੱਬ ਦੀ ਦਿਆਲਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਇਨ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਫਿਰ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਬਿਛਰੇ ਥੇ ਮਾਧੋ, ਇਹ ਜਨਮ ਤੁਮਾਰੇ ਲੇਖੇ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ
ਪਿੰਡ ਕੁਲਬੁਰਛਾਂਜ਼ਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਹਾਲ–ਆਬਾਦ ਬ੍ਰਿਸਬੇਨ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ
ਫੋਨ ਨੰਬਰ : 9878469639

ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਸੁੱਖ–ਸਾਂਤੀ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਮਹਾਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ

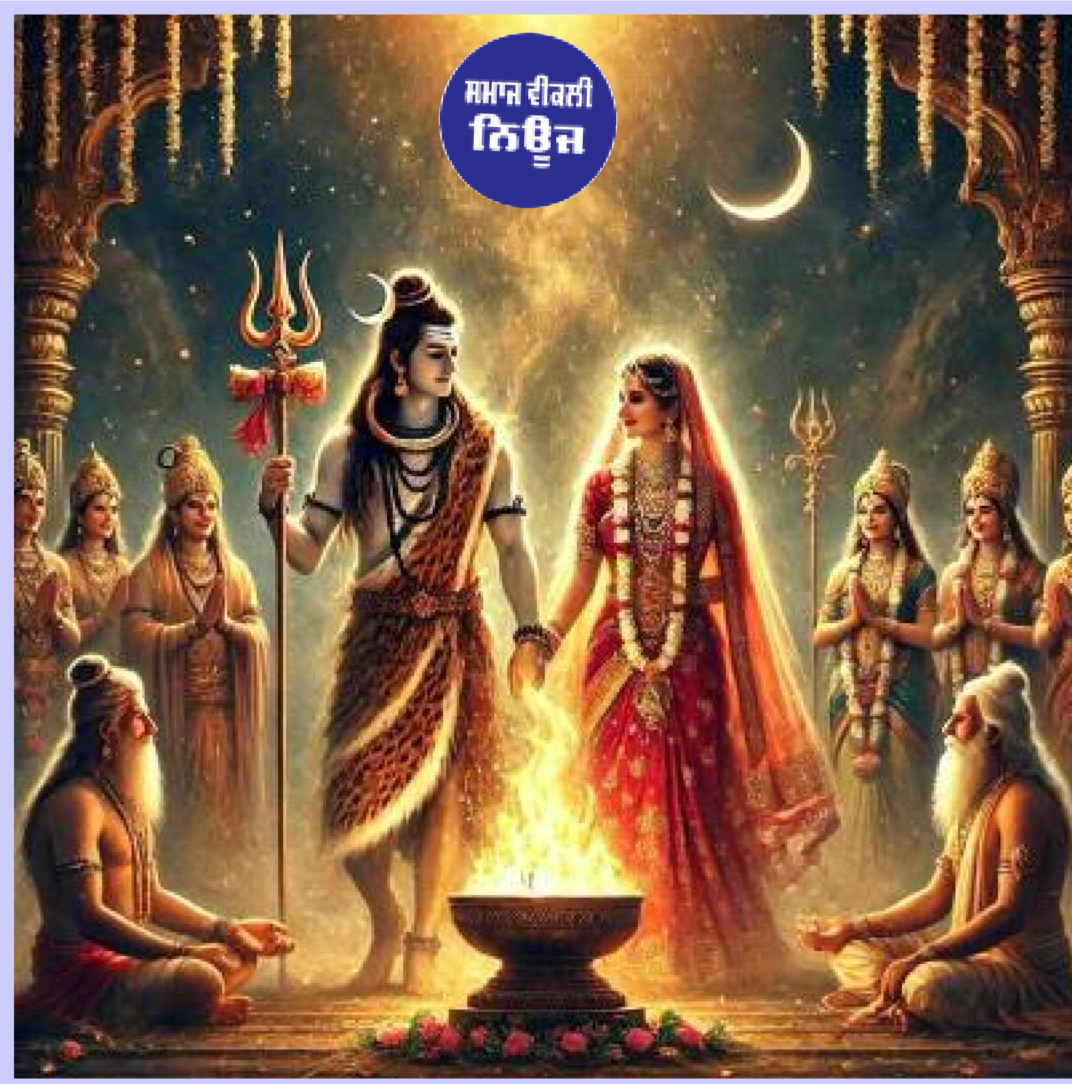

ਮਹਾਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਧਾਰਮਿਕ ਤਿਉਹਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਵਸਰ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਵਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣਿਕ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਅਧਰਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਏ ਦੇ ਘੋਰ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਕ ਅਲੌਕਿਕ ਜੋਤ ਨੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਫੈਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਜੋਤ ਸੀ, ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ।

“ਸ਼ਿਵ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੀ ਹੈ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ। ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਲੇਨਾਥ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,ਜੋਕਿ ਸਾਦਗੀ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਕਰੁਣਾ ਦੇ ਸਰੂਪ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤ ਸਾਨੂੰ ਸੰਯਮ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰ ਮੰਥਨ ਦੇ ਵੇਲੇ ਅਨੇਕਾਂ ਰਤਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਦੋਂ ਵਿਸ਼ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ, ਤਦ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਹ ਵਿਸ਼ ਆਪਣੇ ਕੰਠ 'ਚ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਪੀ ਗਏ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ “ਨੀਲਕੰਠ ਮਹਾਦੇਵ” ਵੀ ਕਹਾਏ। ਜੋਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੁੱਟ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਲੋਕ–ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ–ਜਿੱਥੇ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਏ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੌਦ੍ਰ–ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ, ਉੱਥੇ ਸ਼ਿਵ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ। ਪਹਾੜਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢਿਆਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਵਾਲੇ ਬਣੇ। ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ “ਓਮ ਨਮਹ ਸ਼ਿਵਾਯ” ਦੀ ਗੂੰਜ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਂਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦਾ ਦਿਨ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਭਗਤ ਰਾਤ ਭਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਣਗਾਨ ਕਰਦੇ, ਵਰਤ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਹਰ ਹਰ ਮਹਾਦੇਵ ਦੇ ਜੈਕਾਰੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤੀ ਵਿੱਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਧਾਰਮਿਕ ਕਥਾਵਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਰਾਤ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਪਾਰਵਤੀ ਦੇ ਵਿਵਾਹ ਦੀ ਰਸਮ ਅਦਾ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਵਿਵਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਜੀਵ–ਜੰਤੂ, ਪਸ਼ੂ–ਪੰਛੀ, ਕੀੜੇ–ਮਕੌੜੇ, ਸੱਪ ਅਤੇ ਬਿੱਛੂ ਬਰਾਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਭਗਵਾਨ ਸ਼ਿਵ ਨੂੰ ‘ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਨਾਥ’ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਰ ਸਾਲ ਫੱਗਣ ਮਹੀਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦਿਨ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ, ਭਜਨ–ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਦੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ ਦਾ ਅਲੌਕਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦਿਨ ਕੀਤੀ ਭਗਤੀ ਮਨਚਾਹੇ ਫਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਮਹਾਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦਾ ਅਸਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਹੰਕਾਰ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ ਅਤੇ ਮੋਹ ਵਰਗੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਸੱਚ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਦਇਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੀ ਸ਼ਿਵ ਭਗਤੀ ਦਾ ਸੱਚਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸੰਸਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁੜ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਦ ਮਹਾਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਸਾਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ–ਸ਼ਾਂਤੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਆਓ, ਇਸ ਮਹਾਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੀਏ। ਨੇਕੀਆਂ ਅਪਣਾਈਏ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਈਏ। “ਓਮ ਨਮਹ ਸ਼ਿਵਾਯ” ਦੇ ਉਚਾਰਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕਤਾ ਨਾਲ ਭਰੀਏ। ਤਾਹੀਂ ਇਹ ਮਹਾਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ–ਸਾਂਤੀ ਅਤੇ ਹਰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਲਿਆਵੇਗੀ।

ਕਵਿਤਾ ਬੇਦੀ
ਜਲੰਧਰ

Reinterpreting the "Walk for Peace" in India from an Ambedkarite Perspective

(Asian independent) This article critically examines the contemporary "Walk for Peace" initiatives in India through an Ambedkarite socio-political framework. While peace marches are often framed in moral, humanitarian, or Gandhian terms as symbolic affirmations of harmony and nonviolence, this paper argues that, from an Ambedkarite standpoint, peace cannot be reduced to emotional reconciliation or symbolic gestures. Instead, peace must be understood as inseparable from social justice, annihilation of caste, constitutional morality, and material redistribution. The article situates recent peace walks within the broader context of caste violence, communal polarization, democratic backsliding, and neoliberal restructuring, and assesses their transformative potential. It contends that unless peace initiatives address structural inequality and graded hierarchy, they risk becoming performative rather than emancipatory. The paper concludes by proposing criteria for an Ambedkarite politics of peace rooted in equality, fraternity, and institutional accountability.

Introduction: Peace Beyond Symbolism

Recent "Walk for Peace" events in India have emerged in response to rising communal tensions, caste-based violence, hate speech, and democratic anxieties. Civil society groups, student organizations, religious leaders, and human-rights activists have organized these marches to affirm nonviolence and social harmony.

However, from an Ambedkarite perspective, a crucial question arises: What kind of peace is being invoked? Dr. B.R. Ambedkar consistently argued that social democracy—liberty, equality, and fraternity—must underpin political democracy. For him, peace without justice was merely the silence of oppression. Therefore, any evaluation of peace initiatives must examine whether they challenge or merely mask structural hierarchies.

This paper interrogates the ideological, political, and structural significance of recent peace walks through this lens.

The Ambedkarite Conception of Peace

2.1 Peace as Social Justice

Ambedkar did not conceptualize peace as passive harmony. He understood Indian society as structured by "graded inequality," in which caste hierarchy produced systemic humiliation, exclusion, and violence. In such a society, calls for harmony that ignore caste oppression risk legitimizing status quo hierarchies.

Peace, therefore, must mean: Dismantling caste hierarchy, ensuring constitutional rights, guaranteeing representation and redistribution, and Protecting minorities from majoritarian domination.

Without these elements, peace becomes rhetorical rather than transformative.

2.2 Constitutional Morality and Fraternity

Ambedkar emphasized constitutional morality as the ethical foundation of democracy. Fraternity, in his understanding, was not sentimental unity but recognition of shared human dignity.

A genuine peace initiative, from this standpoint, must reinforce:

Rule of law, Independence of institutions, Protection of dissent and Equality before law.

Contemporary Context: Why Peace Walks Matter

Recent peace marches in India must be located within broader socio-political dynamics: Rising incidents of hate crimes and mob violence, Deepening communal polarization, Marginalization of Dalits, Adivasis, and minorities. Shrinking democratic space and Economic inequality under neoliberal restructuring.

In this environment, peace walks serve several important functions: Symbolic resistance to majoritarian narratives, public assertion of constitutional values, Creation of inter-community solidarities and Moral challenge to hate politics.

However, symbolic protest alone cannot transform structural realities.

Strengths of Recent Peace Walks

From an Ambedkarite perspective, recent initiatives demonstrate certain positive features:

4.1 Assertion of Constitutional Identity

Many peace marches explicitly invoke the Constitution, the Preamble, and the values of equality and secularism. This aligns with Ambedkar's insistence on constitutional morality.

4.2 Cross-Community Participation

Peace walks often bring together Dalits, Muslims, Christians, progressive Hindus, women's groups, and student

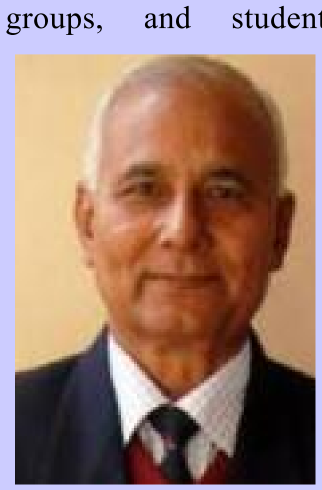

SR Darapuri
I.P.S.(Retd)

organizations. Such solidarities challenge narratives of social fragmentation.

4.3 Reclaiming Public Space

In contexts where public space is increasingly dominated by majoritarian mobilization, peace marches represent counter-occupation of democratic space.

Limitations: The Ambedkarite Critique

Despite these strengths, significant limitations remain.

5.1 Avoidance of Caste Question

Many peace walks emphasize communal harmony but avoid explicitly addressing caste hierarchy. For Ambedkar, caste is the foundational structure of Indian inequality. Peace without annihilation of caste remains incomplete.

5.2 Moralism over Structural Reform

Peace rhetoric sometimes focuses on emotional unity ("love," "brotherhood") without demanding institutional reforms such as: Effective implementation of the SC/ST (Prevention of Atrocities) Act, Police accountability, Electoral reforms, educational equity, and Land redistribution.

Without material demands, peace risks becoming depoliticized.

5.3 Co-option by Status Quo Forces

There is also the danger that state actors may appropriate peace language while continuing policies that reproduce inequality.

Likely Impact: Between Symbolism and Structural Change

The likely impact of recent peace walks depends on whether they evolve into sustained movements.

6.1 Short-Term Impact

De-escalation of local tensions, Visibility for alternative narratives and Media and public attention.

6.2 Medium-Term Impact

If institutionalized into broader campaigns, they may:

Strengthen civil-society networks, Influence public discourse and Pressure authorities for accountability

6.3 Long-Term Impact

Only if linked with structural reforms can they contribute to:

Democratization of institutions, Redistribution of resources and deepening of social democracy. Otherwise, they remain episodic gestures.

Towards an Ambedkarite Politics of Peace

An Ambedkarite framework suggests that a transformative peace initiative must:

Center the annihilation of caste, integrate economic justice with communal harmony, defend constitutional institutions, Ensure representation of marginalized communities and Link symbolic protest with policy demands.

Peace must be grounded in justice, not merely coexistence.

Conclusion

The recent "Walk for Peace" initiatives in India are significant interventions in a climate of polarization and democratic strain. They reclaim moral and constitutional language against exclusionary politics. However, from an Ambedkarite perspective, their transformative potential depends on whether they confront structural inequality.

Peace without justice stabilizes hierarchy. Peace with justice deepens democracy.

The challenge before contemporary civil society is to move from symbolic reconciliation to structural transformation—thus realizing Ambedkar's vision of a society based on liberty, equality, and fraternity.

Democratic Backsliding in India: An Ambedkarite Constitutional Analysis

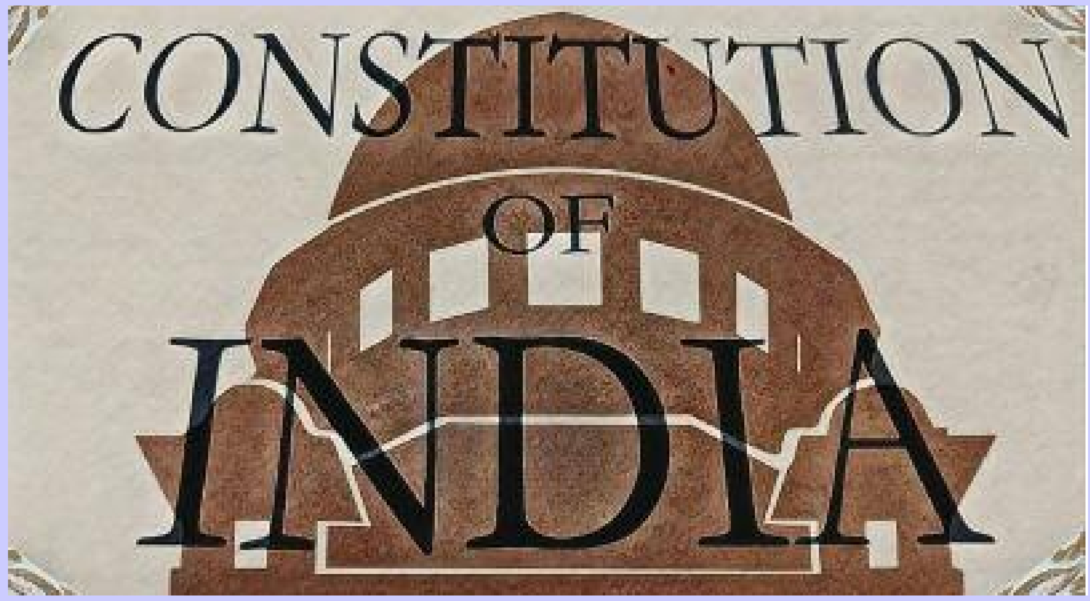

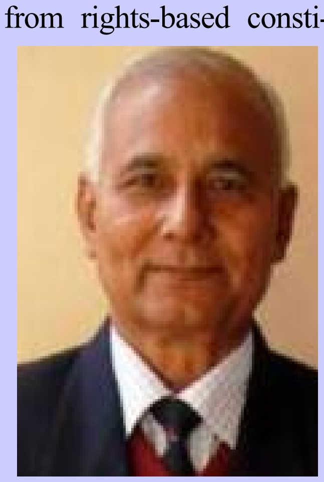

SR Darapuri
I.P.S.(Retd)

(Asian independent) This paper examines the contemporary condition of democratic governance, constitutional rights, secularism, and judicial independence in India through an Ambedkarite–constitutionalist lens. It argues that while India formally retains the institutional architecture of a constitutional democracy, its substantive democratic content has been progressively eroded by the rise of majoritarian nationalism, executive centralization, and the weakening of constitutional morality. Drawing on B.R. Ambedkar's conception of democracy as a social and moral system rather than merely an electoral mechanism, the paper situates India's current trajectory within broader debates on democratic backsliding and authoritarian populism. It contends that India is witnessing not the collapse but the hollowing out of constitutional democracy, with grave implications for marginalized communities and the future of the republic.

Introduction

India's Constitution envisaged a transformative democratic project aimed at dismantling entrenched hierarchies of caste, religion, and gender, while guaranteeing political liberty, social justice, and equality. Dr. B.R. Ambedkar, the principal architect of the Constitution, consistently warned that constitutional democracy in India would remain fragile unless supported by constitutional morality and social democracy. In recent years, concerns have intensified regarding the erosion of democratic norms, the dilution of constitutional rights, the decline of secularism, and the growing constraints on judicial independence.

This paper seeks to analyze these developments from an Ambedkarite constitutionalist perspective. Rather than treating democracy as synonymous with elections or majoritarian rule, it foregrounds Ambedkar's insistence on substantive equality, minority rights, and institutional accountability as the core of democratic life. The central argument advanced here is that India today represents a case of democratic backsliding characterized by the persistence of electoral procedures alongside the systematic weakening of constitutional restraints on power.

Ambedkar's Conception of Constitutional Democracy

Ambedkar rejected the minimalist view of democracy as periodic elections. For him, democracy was a form of "associated living" grounded in liberty, equality, and fraternity. He emphasized that political democracy without social democracy would be inherently unstable. Central to this vision was the idea of constitutional morality, defined as respect for constitutional values, limitations on power, and the ethical commitment of institutions and citizens to uphold the spirit of the Constitution.

Ambedkar also viewed the Indian social order—structured by caste and graded inequality—as fundamentally anti-democratic. Consequently, he regarded constitutional safeguards, fundamental rights, and independent institutions as essential correctives against majoritarian domination. His apprehension that Hindu majoritarianism could subvert democracy through the misuse of numerical strength has acquired renewed relevance in contemporary India.

Democratic Governance and Executive Centralization

India continues to conduct regular elections with high voter participation, sustaining the formal appearance of democracy. However, democratic governance has increasingly come to be marked by executive dominance and institutional marginalization. Parliament's deliberative role has been weakened through reduced sittings, limited debate on major legislation, and the growing reliance on ordinances and money bills.

From an Ambedkarite perspective, this concentration of power undermines the constitutional balance envisioned by the framers. Ambedkar consistently argued that unchecked executive authority posed a grave threat to liberty, particularly in societies marked by deep social inequalities. The deployment of investigative and regulatory agencies against political opponents further erodes the conditions for fair political competition, pushing India toward what comparative political theory describes as competitive authoritarianism.

Constitutional Rights and the Crisis of Substantive Equality

While the text of fundamental rights remains intact, their practical realization has been increasingly constrained. The frequent use of sedition laws, anti-terror legislation, and preventive detention has curtailed freedoms of speech, association, and personal liberty. Prolonged incarceration without trial has become a defining feature of the contemporary legal landscape.

Ambedkar viewed fundamental rights not as abstract guarantees but as instruments of social emancipation, particularly for historically oppressed communities. The selective enforcement of laws and the differential treatment of minorities, Dalits, Adivasis, and dissenters represent a retreat from the constitutional promise of equality before law. This shift reflects a transition from rights-based constitutionalism to a governance paradigm centered on order, security, and majoritarian sentiment.

Secularism and the Rise of Majoritarian Nationalism

Secularism constitutes a basic feature of the Indian Constitution, rooted in the principle of equal respect for all religions. Contemporary political practice, however, has increasingly departed from this constitutional commitment. State neutrality toward religion has been replaced by overt or implicit endorsement of majoritarian cultural nationalism.

Ambedkar regarded the fusion of religion and politics as antithetical to democracy, particularly in a society where religious identity overlapped with social hierarchy. The normalization of communal polarization, selective responses to hate speech, and the differential application of law during episodes of communal violence signify the erosion of secular constitutionalism. In this context, minorities are progressively transformed from equal citizens into conditional subjects of state power.

Judicial Independence and Constitutional Adjudication

The judiciary occupies a central position in Ambedkar's constitutional design as the guardian of fundamental rights and the arbiter of constitutional limits. Although the Indian judiciary formally retains its independence, its contemporary functioning reveals significant constraints. Delays in adjudicating politically sensitive cases, selective prioritization of matters, and increasing deference to the executive on questions of national security and majoritarian policy have weakened judicial oversight.

Rather than overt judicial capture, the present condition may be better described as judicial restraint bordering on abdication. This has profound implications for constitutional democracy, as the absence of timely judicial intervention enables the gradual normalization of unconstitutional practices.

Conclusion: Constitutional Democracy at a Crossroads

This paper has argued that India is experiencing a process of democratic hollowing rather than outright authoritarian rupture. Electoral competition persists, but the substantive content of constitutional democracy—rights, secularism, institutional accountability, and judicial independence—has been progressively undermined. From an Ambedkarite perspective, this trajectory reflects the resurgence of social and political forces that the Constitution sought to restrain.

Ambedkar's warning that democracy in India would be endangered in the absence of constitutional morality resonates with renewed urgency today. The future of the Indian republic depends not merely on the survival of electoral mechanisms, but on the revitalization of constitutional ethics, social democracy, and the struggle against graded inequality. Without this, constitutional democracy risks being reduced to a formal shell, increasingly detached from the emancipatory aspirations that informed its founding.

FAMOUS PUNJABI SONGWRITER ‘CHANN JANDIALVI’ RECOGNISED WITH LIFETIME ACHIEVEMENT AWARD

THE ASIAN INDEPENDENT UK

World famous Punjabi Songwriter Tarlochan Singh Chann Jandialvi was recognised with Lifetime Achievement Award by the 1995 formed voluntary organisation Punjabi Listeners Club on Friday 6th February 2026 in Wolverhampton.

‘Chann Jandialvi’ hails from the well-known village of Jandiala, district Jallandar in the Doaba area of Punjab. Who came to the United Kingdom in 1968 He has written 23 books in his beloved Punjabi language. He is a regular participant of Kavi Darbar in the East and West Midlands, the surrounding areas and Sikh television channels

such as Akaal TV, Sangat TV and Sikh Channel.

Whenever he visits Punjab ‘Chann Jandialvi’ Ji is always invited to Literacy events and is proud to have taken part at POIANTA SAHIB Gurdwara where Sikh religion’s tenth Guru, Sarbansdani, Giver of Amrit and huge respecter of Poets Sri Guru Gobind Singh Maharaj used to hold Kavi Darbars in various languages.

Tarlochan Singh ‘Chann Jandialavi’ is the writer of very famous song ‘MADHANIANN’ sang by Surinder Kaur {Punjab Di Koel}. This song was so popular that it was heard through large speakers in nearly every village of Punjab at weddings and other party occasions.

Punjabi and English on line newspaper Samaj Weekly Editor Devinder Chander said” Chann Ji is a very kind hearted person, lover of Punjabi Language, and well liked where ever he goes. I am very happy that he has been recognised with Lifetime Achievement Award which he ricdeserves.”

Punjabi Listeners Club has been promoting Maa Boli Punjabi, Culture and Sikh religion since it was

formed on the 3rd anniversary of BBC Radio Leicester’s Punjabi Programme on 9th September 1995 and has raised thousands of pounds for UK registered charities.

Punjabi Listeners Club’s Co-Ordinator Tarlochan Singh Virk pointed out “In the 30 years we have we have awarded Lifetime Achievement to Channi Singh OBE Alaap Group for services to Punjabi songs and music ; Giani Balwinder Singh Rangila for Serviss to Sikh religion. We had planned to give this award to respected Tarlochan Singh ‘Chann Jandialvi’ at the club’s 30th anniversary Punjabi Language Seminar in September 2025 but due to other commitments ‘Chann Jandialvi’ Ji could not attend. I am pleased that his deserved trophy has been presented to him few days after his happy

birthday. We wish him good health and happiness.”

Tarlochan Singh ‘Chann Jandialvi’ said” I would

like to thank Punjabi Listeners Club and especially Virk Sahib who truly loves Maa Boli Punjabi. May Waheguru Ji grant him even more strength and courage so he can continue serving the Punjabi and Sikh community.”

Sant Kabir and the Ambedkarite Political-Theoretical Framework: A Critical Reappraisal

(Asian independent) Sant Kabir (c. fifteenth century) occupies a crucial yet understudied position in the genealogy of anti-caste thought in South Asia. While Kabir is conventionally interpreted within the Bhakti devotional tradition, such readings often depoliticise his intellectual intervention by reducing it to mystical universalism. When examined through an Ambedkarite political-theoretical framework, Kabir emerges not merely as a spiritual dissenter but as an early critic of caste, religious authority, and epistemic hierarchy.

This framework does not seek to anachronistically transform Kabir into a modern constitutional thinker. Rather, it situates him as part of a long historical trajectory of Bahujan resistance that culminates in the modern anti-caste movement articulated most systematically by Dr. B.R. Ambedkar.

Social Location and the Politics of Knowledge

Ambedkar consistently emphasised that systems of knowledge are shaped by social location. Kabir's emergence from the Julaha (artisan-weaver) community is therefore politically significant. Unlike Brahminical intellectual traditions rooted in scriptural scholasticism, Kabir's knowledge production arises from labouring experience.

From an Ambedkarite standpoint, caste operates not only as a social hierarchy but as an epistemic order, wherein Brahminical traditions monopolise the authority to define truth. Kabir's rejection of Sanskritic scholasticism and his deliberate use of vernacular languages represent an early challenge to this epistemic monopoly. By articulating philosophical critique in popular idioms, Kabir democratises access to spiritual and moral knowledge.

In this sense, Kabir anticipates Ambedkar's argument that social emancipation requires dismantling knowledge systems that legitimise hierarchy.

Kabir's Anti-Caste Critique and Ambedkar's Theory of Graded Inequality

Kabir's denunciation of caste parallels Ambedkar's analysis of caste as a system of graded inequality. Kabir rejects Brahminical claims to ritual purity and spiritual superiority, repeatedly asserting that birth cannot determine moral or spiritual worth.

Ambedkar, in Annihilation of Caste, extends this critique by demonstrating that caste persists through religious sanction, endogamy, and social segregation. Kabir's poetic interrogation of caste may be understood as a moral-philosophical precursor to Ambedkar's structural analysis.

However, important distinctions remain. Kabir's critique primarily targets the ethical illegitimacy of caste, whereas Ambedkar advances a programmatic demand for its institutional annihilation through law, political mobilisation, and constitutional reform.

Thus, Kabir represents a pre-modern moral insurgency, while Ambedkar develops a modern political strategy for social transformation.

Nirguna Theology as Anti-Hierarchical Politics

Kabir's doctrine of nirguna bhakti—devotion to a formless divine—acquires new significance within an Ambedkarite framework. Nirguna theology undermines the theological foundations of caste by rejecting divine forms that can be monopolised by priestly authority.

Ambedkar similarly argued that religious systems that sacralise inequality must be fundamentally restructured or abandoned. His eventual embrace of Navayana Buddhism reflects this conviction. Kabir's nirguna conception of the divine may therefore be interpreted as an early attempt to construct a non-hierarchical spiritual ontology, though without the institutional framework Ambedkar later provides.

Critique of Scriptural Authority and Ethical Rationalism

Kabir's refusal to grant unquestioned authority to the Vedas, Puranas, Quran, or Hadith resonates strongly with Ambedkar's critique of scriptural supremacy. Both thinkers challenge the notion that religious antiquity confers moral legitimacy.

Kabir privileges direct experience (anubhava) as the basis of truth. Ambedkar, while operating within modern constitutional and rationalist traditions, similarly insists that ethical and social equality must supersede scriptural authority. This shared emphasis situates both thinkers within a tradition of ethical rationalism, where human dignity becomes the primary criterion of truth.

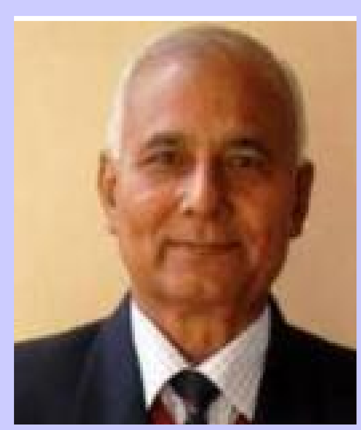

SR Darapuri
I.P.S.(Retd)

Religion, Social Democracy, and Moral Community

Ambedkar argued that democracy is not merely a political system but a form of associated living grounded in liberty, equality, and fraternity. Kabir's rejection of religious sectarianism and his insistence on the unity of humanity prefigure this conception of moral community.

Kabir's refusal to privilege either Hindu or Muslim identity reveals his recognition that social oppression can be reproduced across religious boundaries. This insight aligns with Ambedkar's warning that conversion alone cannot ensure liberation unless accompanied by social and ethical transformation.

Labour, Ethical Praxis, and the Rejection of Ascetic Hierarchy

Kabir's insistence that spiritual realisation is attainable within labouring life challenges the hierarchical distinction between renunciatory asceticism and productive work. Ambedkar similarly emphasised the dignity of labour and criticised caste as a system that devalues productive occupations.

Kabir's affirmation of householder spirituality may thus be read as an early articulation of a labour-centred moral philosophy, which Ambedkar later develops into a critique of caste-based occupational stratification.

Limits of Kabir from an Ambedkarite Perspective

While Kabir anticipates several elements of anti-caste critique, an Ambedkarite framework also highlights his limitations.

Kabir: does not formulate a political program, does not propose institutional mechanisms for dismantling caste, and remains largely within an ethical–spiritual register.

Ambedkar, by contrast, transforms anti-caste thought into a modern emancipatory project, grounded in constitutionalism, democratic mobilisation, and state intervention.

Thus, Kabir's significance lies not in providing a complete political theory but in representing a historical stage in the evolution of anti-caste consciousness.

Kabir within the Genealogy of Bahujan Intellectual Tradition

From an Ambedkarite perspective, Kabir may be situated within a broader lineage of Bahujan resistance that includes figures such as Ravidas, Tukaram, Jyotirao Phule, Periyar, and Ambedkar himself. This genealogy reflects a continuous struggle against Brahminical social order through diverse intellectual and political strategies.

Kabir's contribution to this tradition lies in his articulation of a subaltern moral critique that destabilises the cultural legitimacy of caste and religious authority.

Conclusion

Interpreting Sant Kabir through an Ambedkarite political-theoretical framework reveals him as a foundational figure in the historical evolution of anti-caste thought. Kabir's poetic critique of religious hierarchy, caste inequality, and epistemic monopoly anticipates key elements of Ambedkar's later political philosophy.

At the same time, the comparison underscores a critical transition from ethical rebellion to institutional transformation. Kabir's legacy endures not as a complete emancipatory program but as an early articulation of the moral imagination that would later find systematic political expression in Ambedkarite thought.

Joint Public Statement Implementing Article 15(5) of the Constitution of India: Safeguarding Equity in India's Higher Education Reform

THE ASIAN INDEPENDENT UK

We, the undersigned civil society organizations, alumni associations of premier Indian institutions, academic networks, and members of the Indian diaspora across the United States and other countries, issue this joint statement to express our considered concern regarding the unfinished implementation of Article 15(5) of the Constitution of India and the future of equity safeguards in higher education governance.

India's Constitution envisions substantive equality. It does not merely prohibit discrimination; it empowers the State to actively correct structural disadvantage. Article 15(5), inserted through the 93rd Constitutional Amendment Act, 2005, explicitly authorizes the State to make special provisions for the advancement of Scheduled Castes, Scheduled Tribes, and socially and educationally backward classes in educational institutions, including private unaided institutions, except minority institutions protected under Article 30.

This constitutional amendment was enacted at a time when India's higher education landscape was rapidly expanding through privatization. Parliament clearly recognized that if private education grew without social obligations, the architecture of constitutional justice would shrink. Article 15(5) was meant to prevent that outcome.

Nearly two decades later, comprehensive enabling legislation implementing Article 15(5) in private higher educational institutions has not been enacted.

During this same period, the structure of Indian higher education has transformed dramatically. More than sixty-five percent of colleges and hundreds of universities are privately managed. Many elite private institutions now play a decisive role in shaping corporate leadership, public policy networks, global academic partnerships, and intellectual influence. Yet reservation policies remain largely confined to public institutions.

This structural divergence risks creating a two-tier system: public institutions bearing the primary responsibility of social inclusion, while private institutions increasingly shape elite pathways without equivalent constitutional obligations.

The 370th Report of the Parliamentary Standing Committee on Education (August 2025), chaired by Shri Digvijaya Singh, documented under-representation of SC/ST/OBC students in several leading private universities and highlighted the absence of binding statutory implementation of Article 15(5). The Committee recommended legislative action.

We believe this recommendation deserves serious and immediate consideration.

We also note that in January 2026, the University Grants Commission issued the UGC (Promotion of Equity in Higher Education Institutions) Regulations, 2026, strengthening anti-discrimination safeguards

through Equity Cells, grievance redressal mechanisms, and institutional accountability requirements. These are important reforms aimed at ensuring dignity and safety within campuses.

However, these Regulations operate within existing admission frameworks and derive authority from the UGC Act, 1956. With the introduction of the Viksit Bharat Shiksha Adhishthan (VBSA) Bill proposing repeal of the UGC Act, there is a risk that these safeguards may lapse unless explicitly incorporated into the new statutory framework.

At a time when India is seeking to position itself as a global knowledge leader, equity cannot be treated as a peripheral administrative issue. The legitimacy of institutions—both nationally and internationally—depends on their social inclusiveness.

We emphasize the following principles:

First, privatization cannot become a shield against constitutional responsibility. Second, representation and institutional accountability must advance together. Third, equity safeguards must have statutory durability, not remain vulnerable to regulatory transitions.

We therefore respectfully call upon the Government of India and Parliament to:

1. Enact comprehensive enabling legislation under Article 15(5) to operationalize reservation in private higher educational institutions, consistent with constitutional provisions and excluding minority institutions as required by Article 30.
2. Incorporate the substantive provisions of the UGC Equity Regulations, 2026 directly into the proposed VBSA legislation, or otherwise ensure statutory continuity of anti-discrimination safeguards during and after the regulatory transition.

India's global standing as a democracy committed to justice depends not only on economic growth but on equitable access to opportunity. Higher education is a primary site where future leadership is formed. Its social composition matters.

The Constitution has already provided the framework. What remains is implementation.

We offer this statement in a spirit of constructive engagement and with the hope that constitutional commitments will be translated into durable policy action.

Media

https://sansad.in/getFile/rsnew/Committee_site/Committee_File/ReportFile/16/198/370_2025_8_12.pdf?source=rajyasabhahttps://prsindia.org/files/bills_acts/bills_parliament/2025/Viksit_Bharat_Shiksha_Adhishthan_Bill,_2025.pdfhttps://thewire.in/caste/misreading-the-data-an-iim-udaipur-study-and-the-myth-of-caste-dominancehttps://news.careers360.com/ugc-equity-regulations-2026-rohith-vemula-student-suicides-expose-upper-caste-privilege-sc-st-obc-merit-br-amdedkar-mental-healthhttps://en.themooknayak.com/discussion-interview/beyond-restoration-why-the-ugc-equity-struggle-must-demand-constitutional-transformation-https://www.ugc.gov.in/pdfnews/1881254_UGC-Promotion-of-Equity-in-HEIs-Regulations-2026.pdf

Signatories:

IIT Bombay SC/ST Alumni Association

Indian Maitri Sangha (International)

Ambedkar Association of North America-AANA

Ambedkar International Mission-AIM Houston, USA

Ambedkar International Mission-AIM Brunei

Ambedkar International Mission-AIM Bahrain

Boston Study Group-Boston, USA

Ambedkar International mission AIM India

Ambedkar King Study Circle, USA

Ambedkariets dhamma Association- ADA Charlotte North Carolina, USA

Ambedkarite International Mission Society (AIMS), Canada

People education Welfare society

Begumpura Cultural Society of New York

International Bahujan Organization (IBO)

Shri Guru Ravidas Sabha of New York, USA

Dr Ambedkar Buddhist Organisation Birmingham UK

Global BAMCEF Diaspora

Samata Sainik Dal

BHARAT HEAVY ELECTRICALS LIMITED

Professor Dr Gali Vinod Kumar, Republican party of India(Bheem Rao Ambedkar), Telangana

SHREE BALAJI REHABILITATION CENTER [SBRC] NERUL NAVI MUMBAI 400 705

Samaj Weekly
ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ
Punjabi, Hindi & English Newspaper - UK & EU Edition

ਸਾਡੇ DIGITAL MEDIA ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਸਾਨੂੰ ਫੇਸਬੁੱਕ ਤੇ ਲਾਇਕ ਕਰੋ facebook samajweekly

ਸਾਨੂੰ ਐਕਸ ਤੇ ਫੌਲੋ ਕਰੋ X @samajweekly

ਸਾਡੇ ਵਟਸਐੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੋ ਅਤੇ ਪਾਓ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਬੇਹਤਰੀਨ ਖਬਰਾਂ

ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਓ ਸਮਾਜ ਵੀਕਲੀ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਰੋਜਾਨਾ PDF ਉਹ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁੱਫਤ

ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

+44 7878 456484

email:-Samajweekly@gmail.com